

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdoba» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

ZASKRBLJUJOČE NAPOVEDI ZA PRIHODNJE MESECE

Minister za delo Bertoldi je potrdil da bo jeseni milijon brezposelnih

V intervjuju turinskemu dnevniku «Stampa sera» izraža zaskrbljenost predvsem za mladino, ki ne more najti prve zaposlitve
Pogoji gospodarske skupnosti za odobritev posojila Italiji

TURIN, 21. — V italijanski prestolnici avtomobilске industrije vlada velika zaskrbljenost zaradi nekaterih napovedi, da se kopičijo pri Fiatu in drugih avtomobilskih tovarnah neprodani avtomobili. Obenem pa smo prav včeraj pisali o tovarni gospodinjstkih strojev in televizorjev Indesit, ki je napovedala, da bo dala 9.000 delavcev v dopolnilno blagajno zaradi zmanjšanja prodaje proizvodov, podražitve surovin in pomanjkanja kreditov. Po vsej Italiji napovedujejo zmanjšanje delovanja gradbene industrije, ki je trenutno najbolj prizadeta zaradi kreditnih restrikcij.

O teh in drugih težavah, ki pestijo italijansko gospodarstvo in prebivalstvo, govori minister za delo Bertoldi v intervjuju, ki ga je dal danes turinskemu dnevniku «Stampa Sera». Minister je potrdil svoje ugotovitve, da bo že jeseni najmanj milijon delavcev brezposelnih zaradi omejitve kreditov in predvsem zaradi splošne krize, ki je zajela italijanski trg zaradi narastanja cen surovin in blaga široke potrošnje. Bertoldi je omenil

zarja predvsem na pomanjkanje delovnih mest za mlade ljudi, ki iščejo prvo zaposlitev. Za ministra prav to slednje vprašanje vzbuja največ skrb, ker se bo v najkrajšem času zelo zaostri. Pomanjkanje delovnih mest v Italiji sledi zastoji zaposlitve italijanskih delavcev v tujini, kjer celo grozi nevarnost, da jih bodo jeseni precej odpustili in da se bodo nujno vrnili v domovino kot brezposelni.

Po mnenju Spinellija je očitno, da je za uresničitev teh obveznosti potrebno, da dobi vlada najširšo podporo v državi, ki ne more izključiti komunistične partije, sindikatov in najbolj zavestnih poslovnih krogov. Pod temi pogoji, zaključuje italijanski član izvršne komisije EGS, bo proti koncu leta možno odobriti Italiji posojilo, ki naj bi znašalo več kot tri tisoč milijard lir.

lektričnega toka, okrepitev in posodobitev železnic ter javnih prevoznih sploh, ureditev telekomunikacij in poštne storitve, pobude za ljudske gradnje in večje uravnoteženje državnega proračuna. V bistvu, pravi Spinelli, bo morala Italija dati točno jamstvo, da posojilo gospodarske skupnosti ne bo zapravili v klientelistične namene.

Po mnenju Spinellija je očitno, da je za uresničitev teh obveznosti potrebno, da dobi vlada najširšo podporo v državi, ki ne more izključiti komunistične partije, sindikatov in najbolj zavestnih poslovnih krogov. Pod temi pogoji, zaključuje italijanski član izvršne komisije EGS, bo proti koncu leta možno odobriti Italiji posojilo, ki naj bi znašalo več kot tri tisoč milijard lir.

Da je gospodarski položaj zelo resen prica tudi prizadevanje vlade, da bi naša pri gospodarski skupnosti večje posojilo, s katerim naj bi v najkrajšem času zmanjšala primanjkljaj in plačili bilanci in s tem omogočila večje naložbe v proizvodne namene.

V zvezi z morebitnim posojilom Evropske gospodarske skupnosti Italiji, je italijanski član izvršne komisije EGS Spinelli izjavil tedniku «E-spresso», da se za sedaj o tem posojilu samo govori in da se ni prišlo do pravih pogajanj. V perspektivi odobritve takšnega posojila je EGS priporočila Italiji, naj zaostri davčni vijak in naj sprejme varčevalne ukrepe. Spinelli pravi, da če bo EGS odobrila posojilo Italiji, bo obenem zahtevala tudi, da si Italija prevzame določene obveznosti na gospodarskem in kmetijskem področju ter pri urejanju vprašanja vdova. Poleg tega bo EGS zahtevala obveznosti v zvezi z povečanjem proizvodnje e-

neke mere tudi razumljivo, saj je bila Grčija celih sedem let, za časa polkovniškega režima, slepo orodje v službi ameriških interesov, tako da sedaj Američani ne morejo kar tako mirno gledati, kako začenja Grčija zavzemati bolj samostojna stališča. Preko ameriškega veleposlanika v Atenah Henryja Tarsana je Henry Kissinger poslal Karamanlisu z zadnjih dneh kar pet poslanic, v katerih med drugim grozi s prekinitvijo ameriške pomoči Grčiji (kar se nikoli ni zgodilo, ko so bili na oblasti fašistični polkovniki) in s prepovedjo ameriških investicij v državi. Američanom pa — kot kaže — ni toliko do tega, da bi spet privabili grške predstavnike k pogajalnim mizam, pač pa jih bolj zanima vprašanje vojnih jaskih oporišč na grškem ozemlju.

V tej zvezi so pritiski že rodili prve rezultate, saj je Karamanlis sklenil danes preklicati nekatere omejitvene ukrepe v zvezi z vojaškim delovanjem NATO v državi. Kot je znano, je atenska vlada pretekli petek odredila, da se bodo ameriška vojaška letala odtlej lahko posluževala samo atenskega letališča, po današnjem sklepu pa se bodo smela poslužiti tudi ostalih šestih letalskih baz. Pač pa ostane v veljavi odlok, po katerem bodo morala ameriška poveljstva obvestiti grške oblasti o vsakem premiku letal šest ur prej.

S Cipra medtem poročajo, da sta se ciprski začasn predsednik Klerides in voditelj turške skupnosti na otoku Denkaš telefonsko pogovorila. O poteku pogovora ni vesti, vsekakor pa opozovalci pozitivno ocenjujejo dejstvo, da je prišlo do stika med ciprskima voditeljema prvič po novem izbruhu sovražnosti na Cipru. Drugo nozljivo dejstvo pa je, da tudi danes ni prišlo do kršitev premirja, kar kaže, da napetost na otoku počasi popušča, kar bi utegnilo ustvariti ugodnejše pogoje za obnovitev pogajanj, vsaj v daljšem roku. Značilno je tudi, da se Klerides ni odločno izrekel proti morebitni udeležbi na zvezski konferenci, čeprav je v sedanjem trenutku le malo verjetno, da bi začasn ciprski predsednik zavzel drugačno stališče od Aten.

BEograd, 21. — V Beogradu so se danes popoldne pričeli uradni razgovori med delegacijo Kube, ki je danes pod vodstvom zunanjega ministra Raula Roe prispela na 6-dnevni uradni obisk v Jugoslavijo, in delegacijo Jugoslavije pod vodstvom podpredsednika ZIS in zveznega tajnika Miloša Minića. V središču razgovorov so bila vprašanja napredka in krepitve dvostranskih odnosov med obema državama in izmenjava misli o aktualnih mednarodnih vprašanjih in dejavnosti neuvrčenih. Po razgovoru je Miloš Minić priredil večerjo v čast kubanske delegacije, med katero sta ministra izmenjala zdravici.

Minister za delo Bertoldi je v intervjuju turinskemu dnevniku «Stampa Sera» ponovil svoje ugotovitve, da bo jeseni v Italiji že milijon brezposelnih. Govoril je o zaskrbljenosti, ki vlada tudi v Turinu zaradi zmanjšanja prodaje avtomobilov in zaradi posledic, ki jih lahko to ima na mnoge druge industrijske dejavnosti, ki so tesno povezane z avtomobilsko industrijo. V tej zvezi je minister poudaril, da vzbuja veliko skrb tudi dejstvo, da mladina ne more najti prve zaposlitve zaradi pomanjkanja dela. Odpustitve z dela pa pričakujejo predvsem v gradbeni industriji, obrtništvu in terciarni dejavnosti. V perspektivi zaostrite gospodarskega položaja si vlada prizadeva, da bi dobila pri gospodarski skupnosti posojilo, ki bi znašalo

Svedski vojniki OZN v praznem središču Famaguste. Velik del prebivalstva se je umaknil iz mesta, ki so ga zasedle turške vojaške sile

Pred desetimi leti je umrl Togliatti

Pred desetimi leti je v pionirskem letovisku Artek na Krimu, medtem ko se je pripravljaval na srečanje z Nikito Hruščovom, nenadoma umrl dolgoletni tajnik KPI Palmiro Togliatti, ena izmed najvidnejših osebnosti mednarodnega delavskega gibanja.

KP Italije se ob obletnici smrti svojega voditelja spominja predvsem vloge, ki jo je Togliatti imel pri obnavljanju demokracije po zmagi nad fašizmom, ko je postavil temelje strategiji italijanske poti v socializem, dialogu s katoličani in uvrstitvi v širše množične partije z ljudskimi tokovi in težnjami. Obenem pa se italijanski komunisti spominjajo deleža Togliattija v izoblikovanju najpomembnejših odločitev Kominterne, predvsem ukrepov o ustvarjanju širokih enotnih front proti fašističnemu divjanju v Evropi.

Njegov spomin bo KPI počastila z večjimi manifestacijami prihodnje jeseni, ob obletnici smrti pa so počastili njegov spomin na rimskem pokopališču Verano člani srednjega vodstva KPI Luigi Longo, Nilde Iotti s Togliattijevo pohorjenko Mariso, poslanca Galluzzi in Pecchioni ter drugi predstavniki rimske federacije.

Ford posveča veliko pozornost odnosom s kongresom

WASHINGTON, 21. — Glasnik Bele hiše Jerry Terhorst je danes izjavil, da se bo predsednik Ford balje predstavil za kandidata na predsedniških volitvah leta 1976. V Washingtonu menijo, da je Ford, po imenovanju Rockefellerja za podpredsednika, najbolj resen kandidat za Belo hišo za prihodnje volitve. Medtem pa posveča novi predsednik vso pozornost ugotovitvi odnosov med izvršno oblastjo in kongresom. Včeraj je sprejel skupino 16 temopolitih članov kongresa in z njimi obravnaval vprašanja ameriških črncev. Demokratični senator Rangel je izjavil, da je Ford vzel resno v poštev možnost sestave programa za javna dela, da se zaposli veliko število brezposelnih črncev v glavnih ameriških mestih.

Titova poslanica Makariosu

LONDON, 21. — Predsednik republike Cipra nadško Makarios je sprejel danes v svoji rezideni v Londonu odpravnika posloj jugoslovskega veleposlanika Duka Gasparija, ki mu je izročil osebno poslanico predsednika Tita, v kateri so prikazana osnovna stališča Jugoslavije v zvezi s sedanjim kriznim položajem na Cipru. Predsednik Makarios je zatem v prijateljskem razgovoru izrazil posebno zahvalo predsedniku Titu za napore, ki jih Jugoslavija vlogo za ohranitev neodvisnosti, suverenosti in teritorialne integritete Cipra.

FANFANI O ODNOSIH S KPI

O katerikoli spremembi mora odločati kongres

V članku, ki ga je napisal za «Il Popolo», Fanfani odgovarja De Miti in Galloniju

RIM, 21. — Vračunaje odnosov med komunistično partijo in krščansko demokracijo ter posredno ali neposredno sodelovanje komunistov v vladi je prišlo v zadnjih dneh ponovno na površje predvsem zaradi izjav, ki sta jih dala člana demokratske leve ministre De Mita in poslanec Galloni ter intervju člana komunističnega vodstva Galluzija. V zadevo je danes posegel glavni tajnik krščanske demokracije Fanfani, ki je napisal za jutri uvodnik za glasilo stranke «Il Popolo».

Fanfani ugotavlja, da to vprašanje ni novo in da o njem krščanska demokracija že mnogo let razpravlja. «O tem je bil govori tudi na zadnjem kongresu stranke — ugotavlja Fanfani — kjer je prišla do izraza jasna kontrapozicija med krščansko demokracijo in komunistično partijo in je bilo ponovljeno posteno stališče demokratskega odnosa med večino in opozicijo».

Potem ko tajnik KD pravi, da so možnost odkritega sodelovanja s komunisti zavrnili tudi po kongresu na raznih sejah srednjega vodstva in vsedravnega sveta, ugotavlja, da samo dejstvo, da je bil tudi nedavno govori o tem, prica, da je to vprašanje odprto in da pride na dan vsakokrat, ko nastane v državi nov politični ali socialni položaj. Fanfani opozarja na posledice, ki bi jih imelo katerikoli odkrito sodelovanje med KD in KPI in pravi, da o katerikoli vprašanju, ki je odločujoče za državo, mora razpravljati kongres stranke. Zato pravi vsem tistim, ki to vprašanje pogrevajo, naj se zavedajo, da ne bo nihče spremenil odnosov med krščansko demokracijo in KPI razen članov in volivcev stranke, ki imajo pravico, da se odkrito izrečejo na kongresu. To je krščanska demokracija storila, ko je šlo za odnose s PSI leta 1962. Sklicala je kongres.

Zato tudi ni mogoče zahtevati, da bi se tako važno vprašanje, kot je sprememba odnosa do KPI, reševalo na drugih ravneh. Ob zahtevku Fanfani pravi, da bi sprememba odnosov med tema dvema strankama lahko povzročila velike spremembe med člani krščanske demokracije; nove odnose ostalih sil do KD; omogočila bi ugotovitve nasprotnih strank in njihovih zavetnikov; opogumila pustolovščine nacifašističnega izvora; spremenila

mednarodni položaj Italije in s tem oškodovala ravnovesje v Evropi. Sredozemlju in na svetu in bi gotovo vnesla zmedo v odnose med ZDA in Sovjetsko zvezo; krščanska demokracija bi zaradi tega izgubila glasove in ni nobenega jamstva, da bi vse to prineslo več koristi kot škode.

O perspektivah možnega sodelovanja med KPI in KD govori tudi tajnik PSDI Orlandi v članku, ki ga je napisal za rimski dnevnik «Tempo». V njem se najprej ukvarja s tako imenovanim «laicnim blokom», o katerem sta že govorila La Malfa in Malagodi.

Orlandi pravi, da danes ni nobene stvarne alternative levi sredini, ki bi dala demokratska jamstva. Edina alternativa je, po njegovem mnenju, «zgodovinski kompromis», ali pa «ljudska fronta». Zato razpad leve sredine ne bi omogočil dogovora med sredinskimi silami, temveč bi posepil «skodljive rešitve, se pravi, srečanje med socialisti in komunisti (ljudska fronta) ali pa srečanje med demokristjani in komunisti».

RAZBURJENJE V WASHINGTONU ZARADI SAMOSTOJNIH STALIŠČ ATENSKIH VODITELJEV

KISSINGER GROZI KARAMANLISOVI VLADI S PREKINITVIJO AMERIŠKE POMOČI GRČIJI

Zunanjemu ministru ni po godu, da Grčija ni več slep izvrševalec ameriških ukazov - Prvi stik med ciprskim začasn predsednikom Kleridesom in voditeljem ciprskih Turkov Denkašom

ATENE, 21. — Britanska in ameriška diplomacija nadaljujeta koncentrično akcijo za izvajanje pritiska na novo grško vlado, da bi jo pripravili k obnovitvi zvezskih pogajanj o Cipru. Položaj pa se za sedaj ni premaknil z mrtve točke: atenska vlada vztraja pri odgovoru, da naj Velika Britanija in ZDA izvajajo raje pritisk na Turčijo, ki ne kaže pripravljenosti, da bi zmanjšala vojaški pritisk na Cipru, čeprav turški predstavniki zagotavljajo, da so se pripravljene pogajati o ozemelskih vprašanjih in o ertih, ki naj bi razdelila otok na dvoje z dvema ločenima administracijama, grško in turško.

Danes je imel daljši razgovor s premierom Karamanlisom britanski veleposlanik v Grčiji Hooper, ki je orisal vsebino «koncesij», ki so jih Turki že pripravljali dati glede demarkacijske črte med področjem pod turško vojaško zasedbo in ostalim ozemljem, ki je še v rokah ciprskih Grkov.

Ameriška diplomacija pa je mnogo manj «diplomatska»; to je do neke mere tudi razumljivo, saj je bila Grčija celih sedem let, za časa polkovniškega režima, slepo orodje v službi ameriških interesov, tako da sedaj Američani ne morejo kar tako mirno gledati, kako začenja Grčija zavzemati bolj samostojna stališča. Preko ameriškega veleposlanika v Atenah Henryja Tarsana je Henry Kissinger poslal Karamanlisu z zadnjih dneh kar pet poslanic, v katerih med drugim grozi s prekinitvijo ameriške pomoči Grčiji (kar se nikoli ni zgodilo, ko so bili na oblasti fašistični polkovniki) in s prepovedjo ameriških investicij v državi. Američanom pa — kot kaže — ni toliko do tega, da bi spet privabili grške predstavnike k pogajalnim mizam, pač pa jih bolj zanima vprašanje vojnih jaskih oporišč na grškem ozemlju.

V tej zvezi so pritiski že rodili prve rezultate, saj je Karamanlis sklenil danes preklicati nekatere omejitvene ukrepe v zvezi z vojaškim delovanjem NATO v državi. Kot je znano, je atenska vlada pretekli petek odredila, da se bodo ameriška vojaška letala odtlej lahko posluževala samo atenskega letališča, po današnjem sklepu pa se bodo smela poslužiti tudi ostalih šestih letalskih baz. Pač pa ostane v veljavi odlok, po katerem bodo morala ameriška poveljstva obvestiti grške oblasti o vsakem premiku letal šest ur prej.

S Cipra medtem poročajo, da sta se ciprski začasn predsednik Klerides in voditelj turške skupnosti na otoku Denkaš telefonsko pogovorila. O poteku pogovora ni vesti, vsekakor pa opozovalci pozitivno ocenjujejo dejstvo, da je prišlo do stika med ciprskima voditeljema prvič po novem izbruhu sovražnosti na Cipru. Drugo nozljivo dejstvo pa je, da tudi danes ni prišlo do kršitev premirja, kar kaže, da napetost na otoku počasi popušča, kar bi utegnilo ustvariti ugodnejše pogoje za obnovitev pogajanj, vsaj v daljšem roku. Značilno je tudi, da se Klerides ni odločno izrekel proti morebitni udeležbi na zvezski konferenci, čeprav je v sedanjem trenutku le malo verjetno, da bi začasn ciprski predsednik zavzel drugačno stališče od Aten.

BEograd, 21. — V Beogradu so se danes popoldne pričeli uradni razgovori med delegacijo Kube, ki je danes pod vodstvom zunanjega ministra Raula Roe prispela na 6-dnevni uradni obisk v Jugoslavijo, in delegacijo Jugoslavije pod vodstvom podpredsednika ZIS in zveznega tajnika Miloša Minića. V središču razgovorov so bila vprašanja napredka in krepitve dvostranskih odnosov med obema državama in izmenjava misli o aktualnih mednarodnih vprašanjih in dejavnosti neuvrčenih. Po razgovoru je Miloš Minić priredil večerjo v čast kubanske delegacije, med katero sta ministra izmenjala zdravici.

Minister za delo Bertoldi je v intervjuju turinskemu dnevniku «Stampa Sera» ponovil svoje ugotovitve, da bo jeseni v Italiji že milijon brezposelnih. Govoril je o zaskrbljenosti, ki vlada tudi v Turinu zaradi zmanjšanja prodaje avtomobilov in zaradi posledic, ki jih lahko to ima na mnoge druge industrijske dejavnosti, ki so tesno povezane z avtomobilsko industrijo. V tej zvezi je minister poudaril, da vzbuja veliko skrb tudi dejstvo, da mladina ne more najti prve zaposlitve zaradi pomanjkanja dela. Odpustitve z dela pa pričakujejo predvsem v gradbeni industriji, obrtništvu in terciarni dejavnosti. V perspektivi zaostrite gospodarskega položaja si vlada prizadeva, da bi dobila pri gospodarski skupnosti posojilo, ki bi znašalo

Minister za delo Bertoldi je v intervjuju turinskemu dnevniku «Stampa Sera» ponovil svoje ugotovitve, da bo jeseni v Italiji že milijon brezposelnih. Govoril je o zaskrbljenosti, ki vlada tudi v Turinu zaradi zmanjšanja prodaje avtomobilov in zaradi posledic, ki jih lahko to ima na mnoge druge industrijske dejavnosti, ki so tesno povezane z avtomobilsko industrijo. V tej zvezi je minister poudaril, da vzbuja veliko skrb tudi dejstvo, da mladina ne more najti prve zaposlitve zaradi pomanjkanja dela. Odpustitve z dela pa pričakujejo predvsem v gradbeni industriji, obrtništvu in terciarni dejavnosti. V perspektivi zaostrite gospodarskega položaja si vlada prizadeva, da bi dobila pri gospodarski skupnosti posojilo, ki bi znašalo

PREISKAVA O KRVAVIH ATENTATIH IZ LETA 1969

Milanski sodnik 10 ur zasliševal voditelje obveščevalne službe

SID je vzdrževal stike s fašističnim časnarjem Giannettinijem tudi potem, ko je bil obtožen sodelovanja s Fredo in Venturo pri organiziranju atentatov

MILAN, 21. — Milanski preiskovalni sodnik dr. Gerardo D'Ambrosio in njegov pomočnik, namestnik generalnega pravdnika dr. Alessandrini, ki vodita preiskavo o bombnih atentatih iz leta 1969 in o strašnem pokolu v milanski Kmečki banki, sta danes zaslišala štiri vodilne funkcionarje vojaške obveščevalne službe SID. Zasliševanje je trajalo celih deset ur. Prva sta bila na vrsti generala Viola in Gasca, ki sta vodila urad «D» (ditesa) v letih med 1967 in 1970, popoldna pa sta sodnika zaslišala najprej kapetana Lo Bruna in nato sedanjega voditelja urada «D» generala Gianaviera Malettija.

Ni znano, kaj so voditelji SID povedali sodnikom, saj ni nihče hotel dati izjav. Dejstvo pa je, da se tokrat predstavniki obveščevalne službe niso mogli sklicevati na svojo tajnost, kot so delali doslej, in to zaradi točnih navodil samega obrambnega ministra Andreottija, ki jim je ukazal, naj nujno popolno «sodelovanje» preiskovalcem. Dejstvo pa je, da so voditelji SID zelo neradi odzvali pozivu sodnika D'Ambrosia, če bolj v svoji izjavi zagotavlja, da je bila Turčija vedno za diplomatsko rešitev krize in da je bila prisiljena intervenirati z vojsko v skladu s pogodbo o jamstvu, ker je bil obisk njegove vladnega predsednika v Londonu po prevratu na Cipru neuspešen. Gunes je obtožil Grčijo in ciprške Grke, da niso spoštovali dogovora, doseženega v prvi fazi razgovorov v Zenevi, in da tudi v drugi fazi razgovorov niso

spremenili svojega stališča, v sled česar je bila Turčija prisiljena sprožiti novo akcijo, da bi zaščitila turško prebivalstvo in suverenost in neodvisnost urejen Ciper. Edino federativno ureditev, po njegovih besedah, jamci neovirne razvoj turškega prebivalstva. Suverenost in neodvisnost Cipra je po besedah Gunesa, bistvenega pomena za ohranitev miru na Bližnjem vzhodu.

Grški zunanji minister Mavros je nasprotno intervencijo Turčije na Cipru ocenil kot napad na neodvisnost ciprške republike. Po njegovih besedah je položaj na Cipru tragičen, kajti smoter turške vojaške akcije na Cipru, kjer ima Turčija danes 40.000 vojakov in 300 tankov, ni zaščititi turško manjšino, temveč nasprotno zrušiti neodvisnost, suverenost in integriteto otoka. Grška vlada deluje na tem, da mobilizira svetovno javno mnenje, da bi se našla rešitev ciprške krize, ki grozi, da se spremeni v lokalno in zatem v svetovno vojno. Grčija je po izjavi Mavrosa pripravljena se udeležiti konference, na kateri bi se našla mirna rešitev, toda edino pod pogojem, da se turška vojska vrne na položaj s 5. avgusta. Mavros je ugotovil, da je sistem jamstva treh sil — Velike Britanije, Grčije in Turčije — doživel popoln neuspeh. Grčija sodi, da bi pet stalnih članov varnostnega sveta in en kvalificiran zastopnik neuvrčenih, na primer Jugoslavija, lahko nudili otoku ustrežno jamstvo. Mavros je nadalje poudaril, da neuvrščene države lahko dajo velike prispevke rešitvi krize in dodal, da Grčija razna na predsednika Tita, ki uživa velik ugled ne le med neuvrčenimi, temveč v celem svetu. Če svoj vpliv tudi v tem primeru stavimo v službo miru, mislim, da se mnoga vprašanja lahko rešijo, je izjavil Mavros.

Oba ministra sta odnose svojih držav z Jugoslavijo ocenila kot zelo dobre.

B. BOZIČ

til sodnih oblasti. Čudno je tudi, da so Giannettinijeve dosje izročili sodnikom sele danes, se pravi dobre štiri mesece potem, ko so ga prejeli iz Pariza. Povsem nujno je, da tako obnašanje obveščevalne službe vzbuja največjo zaskrbljenost, saj gre za organ, ki bi moral skrbeti za državno varnost, istočasno pa ima redne stike in celo plačuje človeka, ki je formalno obtožen, da je deloval za zrušenje ustavnega reda v državi. Donnevne velikega dela italijanskega tiska, po katerih je SID vedel vse o atentatih, ni storil ničesar, da bi jih preprečil ali izsledil krivce, so tako dobile novo potrditev.

O teh vznemirljivih vprašanjih bo morala vlada dati jasen odgovor parlamentu in javnemu mnenju. Socialistični senator Signori je v tej zvezi vložil vprašanje predsedniku vlada in obrambnemu ministru, ali je, da je Giannettini dobival plačo od obveščevalne službe tudi potem, ko je bil osumjen sodelovanja v pokolu na Trgu Fontana. Socialistični predstavnik ugotavlja, da gre za izredno hudo zadevo, saj je nerazumljivo in nedopustno, da bi bil človek, ki je obtožen delovanja proti državni varnosti, plačan z denarjem italijanskih davkoplačevalcev in s strani organizma, katerega ustavna funkcija je prav ščititi državno varnost. Senator vprašuje tudi vlado, kakšne ukrepe je sprejela ali namerava sprejeti proti osebam, ki so politično ali administrativno odgovorne za tako hudo in neverjetno zadevo.

Zdi se namreč dokaj čudno, da je SID vzdrževal redne stike s človekom, ki ga je sodstvo iskalo že štiri mesece, in da ni o tem obve-

Kubanski zunanji minister v SFRJ

(Od našega dopisnika)

BEograd, 21. — V Beogradu so se danes popoldne pričeli uradni razgovori med delegacijo Kube, ki je danes pod vodstvom zunanjega ministra Raula Roe prispela na 6-dnevni uradni obisk v Jugoslavijo, in delegacijo Jugoslavije pod vodstvom podpredsednika ZIS in zveznega tajnika Miloša Minića. V središču razgovorov so bila vprašanja napredka in krepitve dvostranskih odnosov med obema državama in izmenjava misli o aktualnih mednarodnih vprašanjih in dejavnosti neuvrčenih. Po razgovoru je Miloš Minić priredil večerjo v čast kubanske delegacije, med katero sta ministra izmenjala zdravici.

Minister za delo Bertoldi je v intervjuju turinskemu dnevniku «Stampa Sera» ponovil svoje ugotovitve, da bo jeseni v Italiji že milijon brezposelnih. Govoril je o zaskrbljenosti, ki vlada tudi v Turinu zaradi zmanjšanja prodaje avtomobilov in zaradi posledic, ki jih lahko to ima na mnoge druge industrijske dejavnosti, ki so tesno povezane z avtomobilsko industrijo. V tej zvezi je minister poudaril, da vzbuja veliko skrb tudi dejstvo, da mladina ne more najti prve zaposlitve zaradi pomanjkanja dela. Odpustitve z dela pa pričakujejo predvsem v gradbeni industriji, obrtništvu in terciarni dejavnosti. V perspektivi zaostrite gospodarskega položaja si vlada prizadeva, da bi dobila pri gospodarski skupnosti posojilo, ki bi znašalo

Minister za delo Bertoldi je v intervjuju turinskemu dnevniku «Stampa Sera» ponovil svoje ugotovitve, da bo jeseni v Italiji že milijon brezposelnih. Govoril je o zaskrbljenosti, ki vlada tudi v Turinu zaradi zmanjšanja prodaje avtomobilov in zaradi posledic, ki jih lahko to ima na mnoge druge industrijske dejavnosti, ki so tesno povezane z avtomobilsko industrijo. V tej zvezi je minister poudaril, da vzbuja veliko skrb tudi dejstvo, da mladina ne more najti prve zaposlitve zaradi pomanjkanja dela. Odpustitve z dela pa pričakujejo predvsem v gradbeni industriji, obrtništvu in terciarni dejavnosti. V perspektivi zaostrite gospodarskega položaja si vlada prizadeva, da bi dobila pri gospodarski skupnosti posojilo, ki bi znašalo

Minister za delo Bertoldi je v intervjuju turinskemu dnevniku «Stampa Sera» ponovil svoje ugotovitve, da bo jeseni v Italiji že milijon brezposelnih. Govoril je o zaskrbljenosti, ki vlada tudi v Turinu zaradi zmanjšanja prodaje avtomobilov in zaradi posledic, ki jih lahko to ima na mnoge druge industrijske dejavnosti, ki so tesno povezane z avtomobilsko industrijo. V tej zvezi je minister poudaril, da vzbuja veliko skrb tudi dejstvo, da mladina ne more najti prve zaposlitve zaradi pomanjkanja dela. Odpustitve z dela pa pričakujejo predvsem v gradbeni industriji, obrtništvu in terciarni dejavnosti. V perspektivi zaostrite gospodarskega položaja si vlada prizadeva, da bi dobila pri gospodarski skupnosti posojilo, ki bi znašalo

DANES

Že v začetku septembra v veljavi deželni zakon o razvoju pristanišč

Glavni poudarek na tržaški luki - Sestava in naloge deželnega odbora za pristaniške in pomorske dejavnosti

Prve dni septembra bo stopil v veljavo deželni zakon št. 34 z dne 30. julija 1974, s katerim je razdeljena vrsta posegov za razvoj tržaške luke in pristanišča v Trzinu, Torviscosu in Porto Nogaru. Zakon je objavljen v deželnem uradnem vestniku št. 42, ki je izšel te dni.

Deželni odbor za industrijo in trgovino Nereo Stopper je v tej zvezi naglasil, da predstavlja novi zakon v korist deželnim lukam e nega izmed najpomembnejših posegov deželne uprave na področju gospodarskih dejavnosti Furlanije-Juljske krajine. Zakon je razdeljen na tri poglavja: prvo poglavje določa finančne pogoje za pripravo prostorskih načrtov posameznih luk in za ustrezne regulacijske načrte. Drugo poglavje se nanaša na deželne prispevke v korist tržaški luki, in sicer za nabavo sodobne mehanizacije in tehničnih naprav za uspešno uveljavljanje tranzitne vloge pristanišča. Tretje poglavje pa predvideva ustanovitev deželnega odbora za pristanišča in pomorski promet.

Za pripravo prostorskih in regulacijskih načrtov štirih luk bo dežela v dvehletju 1974-75 izdala 300 milijonov lir. Omenjena sredstva predstavljajo predumsko izplačilo deželne uprave na račun finančnih posegov, ki spadajo v pristojnost osrednjih državnih organov. Ustrezne načrte bodo strokovnjaki pripravili ob upoštevanju razvojnih smernic, ki jih bo deželna uprava sestavila za celoten luški sistem Furlanije-Juljske krajine. Za tržaško luko predvideva novi zakon poseben poseg deželne uprave, in sicer zlasti za smotnejšo ureditev pristaniških dejavnosti pred pomorskim pristaniščem. Na osnovi nove deželne norme bo neodvisna ustanova za tržaško luko 500 milijonov, v naslednjih letih — vse do leta 1983 — pa po eno milijardo lir. Sredstva bodo luki ustanovi služila za najetje večjega finančnega posojila (15 milijard lir), s katerim bo kriala stroške za izvedbo najnujnejših del in za nabavo potrebnih tehničnih naprav. Za omenjeno posojilo bo deželna uprava nudila luki ustanovi tudi posebno jamstvo.

Tretje poglavje novega zakona se kakor omenjeno nanaša na ustanovitev in delovanje deželnega odbora za pristaniški in pomorski promet. Pravzaprav gre za preureditev in preimenovalne »starega« deželnega odbora za pomorstvo, ki je bil ustanovljen na osnovi deželnega zakona št. 2 iz leta 1966. V novem odboru o uradni dejavnosti, tržaški razvatalci za pomorstvo, trije sindikalni predstavniki ladjarjev in trije predstavniki pomorskega, predstavnik italijanskega pomorskega registra, predstavnik deželnih trgovinskih zbornic, predstavnik tržaške luke, zastopnik ladjedelne industrije, načelnik carinarnice, zastopnik železniške uprave, predstavnik prizadetih občin,

predsednik goriške trgovinske zbornice, predstavniki industrijskih con, predstavniki glavnih stanovskih organizacij in zastopniki pristojnih deželnih uradov. Odbor bo sodeloval z deželno upravo in bo imel posvetovalno vlogo v zvezi z vsemi vprašanji, ki zadevajo pomorske in pristaniške dejavnosti na območju Furlanije-Juljske krajine.

Ponovno onesnaženje morske gladine

Zal slišimo te dni kar pogostoma o onesnaženju tržaškega morja, ki ga povzročajo razni tankerji, ki prevažajo nafto ali gorivo. Poleg velikega naftega madeža, ki ga je povzročila liberijska ladja «Olympic Falcon», se je izlilo predvčerajšnjim v morje tudi nekaj plinskega olja. To je opazil finančni agent, ki je bil v službi na pomolu rafinerije Aquila, ki je vest takoj sporočil svojim nadrejenim. Po prvih raziskavah so ti odkrili, da se je iz tankerja male prevozne ladje neke pristaniške tvrde izlilo za približno 1 kubni meter plinskega olja in to zaradi prenapoljenosti tankerja. Madež so takoj odstranili s posebnimi čistilnimi čolni.

Zadevo sedaj proučuje tržaški pretor Mauro Losapio.

Prevažajo nafto ali gorivo. Poleg velikega naftega madeža, ki ga je povzročila liberijska ladja «Olympic Falcon», se je izlilo predvčerajšnjim v morje tudi nekaj plinskega olja. To je opazil finančni agent, ki je bil v službi na pomolu rafinerije Aquila, ki je vest takoj sporočil svojim nadrejenim. Po prvih raziskavah so ti odkrili, da se je iz tankerja male prevozne ladje neke pristaniške tvrde izlilo za približno 1 kubni meter plinskega olja in to zaradi prenapoljenosti tankerja. Madež so takoj odstranili s posebnimi čistilnimi čolni.

Zadevo sedaj proučuje tržaški pretor Mauro Losapio.

Prevažajo nafto ali gorivo. Poleg velikega naftega madeža, ki ga je povzročila liberijska ladja «Olympic Falcon», se je izlilo predvčerajšnjim v morje tudi nekaj plinskega olja. To je opazil finančni agent, ki je bil v službi na pomolu rafinerije Aquila, ki je vest takoj sporočil svojim nadrejenim. Po prvih raziskavah so ti odkrili, da se je iz tankerja male prevozne ladje neke pristaniške tvrde izlilo za približno 1 kubni meter plinskega olja in to zaradi prenapoljenosti tankerja. Madež so takoj odstranili s posebnimi čistilnimi čolni.

Zadevo sedaj proučuje tržaški pretor Mauro Losapio.

Prevažajo nafto ali gorivo. Poleg velikega naftega madeža, ki ga je povzročila liberijska ladja «Olympic Falcon», se je izlilo predvčerajšnjim v morje tudi nekaj plinskega olja. To je opazil finančni agent, ki je bil v službi na pomolu rafinerije Aquila, ki je vest takoj sporočil svojim nadrejenim. Po prvih raziskavah so ti odkrili, da se je iz tankerja male prevozne ladje neke pristaniške tvrde izlilo za približno 1 kubni meter plinskega olja in to zaradi prenapoljenosti tankerja. Madež so takoj odstranili s posebnimi čistilnimi čolni.

Zadevo sedaj proučuje tržaški pretor Mauro Losapio.

Prevažajo nafto ali gorivo. Poleg velikega naftega madeža, ki ga je povzročila liberijska ladja «Olympic Falcon», se je izlilo predvčerajšnjim v morje tudi nekaj plinskega olja. To je opazil finančni agent, ki je bil v službi na pomolu rafinerije Aquila, ki je vest takoj sporočil svojim nadrejenim. Po prvih raziskavah so ti odkrili, da se je iz tankerja male prevozne ladje neke pristaniške tvrde izlilo za približno 1 kubni meter plinskega olja in to zaradi prenapoljenosti tankerja. Madež so takoj odstranili s posebnimi čistilnimi čolni.

Zadevo sedaj proučuje tržaški pretor Mauro Losapio.

Prevažajo nafto ali gorivo. Poleg velikega naftega madeža, ki ga je povzročila liberijska ladja «Olympic Falcon», se je izlilo predvčerajšnjim v morje tudi nekaj plinskega olja. To je opazil finančni agent, ki je bil v službi na pomolu rafinerije Aquila, ki je vest takoj sporočil svojim nadrejenim. Po prvih raziskavah so ti odkrili, da se je iz tankerja male prevozne ladje neke pristaniške tvrde izlilo za približno 1 kubni meter plinskega olja in to zaradi prenapoljenosti tankerja. Madež so takoj odstranili s posebnimi čistilnimi čolni.

Zadevo sedaj proučuje tržaški pretor Mauro Losapio.

Prevažajo nafto ali gorivo. Poleg velikega naftega madeža, ki ga je povzročila liberijska ladja «Olympic Falcon», se je izlilo predvčerajšnjim v morje tudi nekaj plinskega olja. To je opazil finančni agent, ki je bil v službi na pomolu rafinerije Aquila, ki je vest takoj sporočil svojim nadrejenim. Po prvih raziskavah so ti odkrili, da se je iz tankerja male prevozne ladje neke pristaniške tvrde izlilo za približno 1 kubni meter plinskega olja in to zaradi prenapoljenosti tankerja. Madež so takoj odstranili s posebnimi čistilnimi čolni.

Zadevo sedaj proučuje tržaški pretor Mauro Losapio.

Prevažajo nafto ali gorivo. Poleg velikega naftega madeža, ki ga je povzročila liberijska ladja «Olympic Falcon», se je izlilo predvčerajšnjim v morje tudi nekaj plinskega olja. To je opazil finančni agent, ki je bil v službi na pomolu rafinerije Aquila, ki je vest takoj sporočil svojim nadrejenim. Po prvih raziskavah so ti odkrili, da se je iz tankerja male prevozne ladje neke pristaniške tvrde izlilo za približno 1 kubni meter plinskega olja in to zaradi prenapoljenosti tankerja. Madež so takoj odstranili s posebnimi čistilnimi čolni.

V teh pasjih dneh so takšne stojnice nadvse privlačne

AVGUST V ZNAMENJU NENAČADNE PASJE VROČINE

Neznosna sopara izvablja ljudi iz mesta in dela skrbi kmetom

Ljudje zamaženo iščejo osvoboditve na plažah ter v senci okoliških gozdičev - Rekordna poraba piva - Nevarnost suše

Ob zadnjem deževju, to je bilo v noči med soboto in nedeljo, 10. in 11. avgusta, ko je zapadlo okrog 50 milimetrov padavin in se je dotlej visoka temperatura ozračja občutno znižala, je marsikoga napovedoval konec pasje vročine. Toda že prva razjasnitev je spet pomaknila živino srebro na tipične avgustove višine. Že za veliki smaren sta se mesto in okolica kopala v sopari in v naslednjih dneh do danes sta tako temperatura kot vlaga konstantno narasli, skupno z njima pa je narasla neveljavna, ki so bili prisiljeni ostati v mestu, ker si iz enega ali drugega razloga niso mogli privoščiti letovanja v bolj svežih krajih, ali ker so se z letovanjem že vrnil. Neznosne vročine se v teh dneh ni mogoče ubraniti ne s hladilno senco okoliških gozdičev, ne na plažah, najhuje pa je v zgodnjih nočnih urah, ko so stanovanja tako razgreta, da sopara ne pusti ljudem spat.

Tudi večer se je živo srebro držalo zelo visoko, saj je najvišja dnevna temperatura presegla 32 stopinj v senci, v nekaterih bolj razgretih predelih mesta pa celo 35 stopinj. Čeprav je v primerjavi s prejšnjimi dnevi temperatura sicer nekoliko upadla, je vročina, ki jo občutijo ljudje, vsak dan hujska, ker narasla vlaga ozračja. Večerja je namreč presegla 62 odstotkov, zaradi česar je bilo nad mestom in v okolici, kot je ležala jesenska megla. Vidljivost je znašala le 16 kilometrov.

Posledice muhavosti letošnjega poletja so zato bolj občutene kot prejšnja leta. Dovolj je, da pogledamo na plaže, kjer se tare ljudi, kot še nikoli. Res je treba ta pojav pripisati tudi dejstvu, da se je letos zabeležila vidne rekorde. Samo piva so ljudje v letošnjem avgustu spili za 25 odstotkov več kot lani. Podobno bi lahko rekli tudi za druge pijače in ne nazadnje tudi za vino, čeprav se ta pijača vedno prilagaja vročini. O tem vsekakor pričajo polne osmice, kar osrečuje naše vinogradnike. Posebno poglavje predstavljajo lubenice. Ljudje, kot, po navadi, kar oblegajo stojnice s tem osvežilnim sadežem. Kaže pa, da je s splošno gospodarsko krizo zašel v krizo tudi ta krojnijski sektor. Prodajalci se namreč pritožujejo, da so težave z dobavo, ker je pridelek ravnjevi kot druga leta in morajo zato naročiti lubenice zelo daleč na jugu države.

Kako pa je spriču vremenskih razmer s kmetijskim pridelkom pri nas? Polozaj zaenkrat še ni za skrbljivo, ker je deževje v prvih poletnih mesecih odvrnilo nevarnost suše, ki je lani ob tem času povzročala hude nevarnosti. Listje na drevmu ter trava sta še vedno zelena, medtem ko je imela pokrajina v lanskem avgustu že pravo zgodnjosekso podobo. Požarovi, ki so lani divjali po kraških gmajnah in gozdičih ter povzročili ogromno škodo, letos na srečo skoraj ni bilo. Vse to pa še ne pomeni, da smo glede letošnjega kmetijskega pridelka lahko brez vsake skrbi, pravijo kmetovalci, ki se za skrbljeno ozirajo v nebo in iščejo s pogledom oblak, ki bi lahko prinesel osvežilni dež. Suše doslej ni bilo, če pa se bo ta vročina še dolgo nadaljevala, pravijo, bodo nje in vinogradi, cvetlični nasadi ter trava to kmalu občutili.

S tem je tesno povezana tudi poraba pijač, pri kateri so letos zabeležili vidne rekorde. Samo piva so ljudje v letošnjem avgustu spili za 25 odstotkov več kot lani. Podobno bi lahko rekli tudi za druge pijače in ne nazadnje tudi za vino, čeprav se ta pijača vedno prilagaja vročini. O tem vsekakor pričajo polne osmice, kar osrečuje naše vinogradnike. Posebno poglavje predstavljajo lubenice. Ljudje, kot, po navadi, kar oblegajo stojnice s tem osvežilnim sadežem. Kaže pa, da je s splošno gospodarsko krizo zašel v krizo tudi ta krojnijski sektor. Prodajalci se namreč pritožujejo, da so težave z dobavo, ker je pridelek ravnjevi kot druga leta in morajo zato naročiti lubenice zelo daleč na jugu države.

Kako pa je spriču vremenskih razmer s kmetijskim pridelkom pri nas? Polozaj zaenkrat še ni za skrbljivo, ker je deževje v prvih poletnih mesecih odvrnilo nevarnost suše, ki je lani ob tem času povzročala hude nevarnosti. Listje na drevmu ter trava sta še vedno zelena, medtem ko je imela pokrajina v lanskem avgustu že pravo zgodnjosekso podobo. Požarovi, ki so lani divjali po kraških gmajnah in gozdičih ter povzročili ogromno škodo, letos na srečo skoraj ni bilo. Vse to pa še ne pomeni, da smo glede letošnjega kmetijskega pridelka lahko brez vsake skrbi, pravijo kmetovalci, ki se za skrbljeno ozirajo v nebo in iščejo s pogledom oblak, ki bi lahko prinesel osvežilni dež. Suše doslej ni bilo, če pa se bo ta vročina še dolgo nadaljevala, pravijo, bodo nje in vinogradi, cvetlični nasadi ter trava to kmalu občutili.

S tem je tesno povezana tudi poraba pijač, pri kateri so letos zabeležili vidne rekorde. Samo piva so ljudje v letošnjem avgustu spili za 25 odstotkov več kot lani. Podobno bi lahko rekli tudi za druge pijače in ne nazadnje tudi za vino, čeprav se ta pijača vedno prilagaja vročini. O tem vsekakor pričajo polne osmice, kar osrečuje naše vinogradnike. Posebno poglavje predstavljajo lubenice. Ljudje, kot, po navadi, kar oblegajo stojnice s tem osvežilnim sadežem. Kaže pa, da je s splošno gospodarsko krizo zašel v krizo tudi ta krojnijski sektor. Prodajalci se namreč pritožujejo, da so težave z dobavo, ker je pridelek ravnjevi kot druga leta in morajo zato naročiti lubenice zelo daleč na jugu države.

Kako pa je spriču vremenskih razmer s kmetijskim pridelkom pri nas? Polozaj zaenkrat še ni za skrbljivo, ker je deževje v prvih poletnih mesecih odvrnilo nevarnost suše, ki je lani ob tem času povzročala hude nevarnosti. Listje na drevmu ter trava sta še vedno zelena, medtem ko je imela pokrajina v lanskem avgustu že pravo zgodnjosekso podobo. Požarovi, ki so lani divjali po kraških gmajnah in gozdičih ter povzročili ogromno škodo, letos na srečo skoraj ni bilo. Vse to pa še ne pomeni, da smo glede letošnjega kmetijskega pridelka lahko brez vsake skrbi, pravijo kmetovalci, ki se za skrbljeno ozirajo v nebo in iščejo s pogledom oblak, ki bi lahko prinesel osvežilni dež. Suše doslej ni bilo, če pa se bo ta vročina še dolgo nadaljevala, pravijo, bodo nje in vinogradi, cvetlični nasadi ter trava to kmalu občutili.

S tem je tesno povezana tudi poraba pijač, pri kateri so letos zabeležili vidne rekorde. Samo piva so ljudje v letošnjem avgustu spili za 25 odstotkov več kot lani. Podobno bi lahko rekli tudi za druge pijače in ne nazadnje tudi za vino, čeprav se ta pijača vedno prilagaja vročini. O tem vsekakor pričajo polne osmice, kar osrečuje naše vinogradnike. Posebno poglavje predstavljajo lubenice. Ljudje, kot, po navadi, kar oblegajo stojnice s tem osvežilnim sadežem. Kaže pa, da je s splošno gospodarsko krizo zašel v krizo tudi ta krojnijski sektor. Prodajalci se namreč pritožujejo, da so težave z dobavo, ker je pridelek ravnjevi kot druga leta in morajo zato naročiti lubenice zelo daleč na jugu države.

Kako pa je spriču vremenskih razmer s kmetijskim pridelkom pri nas? Polozaj zaenkrat še ni za skrbljivo, ker je deževje v prvih poletnih mesecih odvrnilo nevarnost suše, ki je lani ob tem času povzročala hude nevarnosti. Listje na drevmu ter trava sta še vedno zelena, medtem ko je imela pokrajina v lanskem avgustu že pravo zgodnjosekso podobo. Požarovi, ki so lani divjali po kraških gmajnah in gozdičih ter povzročili ogromno škodo, letos na srečo skoraj ni bilo. Vse to pa še ne pomeni, da smo glede letošnjega kmetijskega pridelka lahko brez vsake skrbi, pravijo kmetovalci, ki se za skrbljeno ozirajo v nebo in iščejo s pogledom oblak, ki bi lahko prinesel osvežilni dež. Suše doslej ni bilo, če pa se bo ta vročina še dolgo nadaljevala, pravijo, bodo nje in vinogradi, cvetlični nasadi ter trava to kmalu občutili.

S tem je tesno povezana tudi poraba pijač, pri kateri so letos zabeležili vidne rekorde. Samo piva so ljudje v letošnjem avgustu spili za 25 odstotkov več kot lani. Podobno bi lahko rekli tudi za druge pijače in ne nazadnje tudi za vino, čeprav se ta pijača vedno prilagaja vročini. O tem vsekakor pričajo polne osmice, kar osrečuje naše vinogradnike. Posebno poglavje predstavljajo lubenice. Ljudje, kot, po navadi, kar oblegajo stojnice s tem osvežilnim sadežem. Kaže pa, da je s splošno gospodarsko krizo zašel v krizo tudi ta krojnijski sektor. Prodajalci se namreč pritožujejo, da so težave z dobavo, ker je pridelek ravnjevi kot druga leta in morajo zato naročiti lubenice zelo daleč na jugu države.

Kako pa je spriču vremenskih razmer s kmetijskim pridelkom pri nas? Polozaj zaenkrat še ni za skrbljivo, ker je deževje v prvih poletnih mesecih odvrnilo nevarnost suše, ki je lani ob tem času povzročala hude nevarnosti. Listje na drevmu ter trava sta še vedno zelena, medtem ko je imela pokrajina v lanskem avgustu že pravo zgodnjosekso podobo. Požarovi, ki so lani divjali po kraških gmajnah in gozdičih ter povzročili ogromno škodo, letos na srečo skoraj ni bilo. Vse to pa še ne pomeni, da smo glede letošnjega kmetijskega pridelka lahko brez vsake skrbi, pravijo kmetovalci, ki se za skrbljeno ozirajo v nebo in iščejo s pogledom oblak, ki bi lahko prinesel osvežilni dež. Suše doslej ni bilo, če pa se bo ta vročina še dolgo nadaljevala, pravijo, bodo nje in vinogradi, cvetlični nasadi ter trava to kmalu občutili.

S tem je tesno povezana tudi poraba pijač, pri kateri so letos zabeležili vidne rekorde. Samo piva so ljudje v letošnjem avgustu spili za 25 odstotkov več kot lani. Podobno bi lahko rekli tudi za druge pijače in ne nazadnje tudi za vino, čeprav se ta pijača vedno prilagaja vročini. O tem vsekakor pričajo polne osmice, kar osrečuje naše vinogradnike. Posebno poglavje predstavljajo lubenice. Ljudje, kot, po navadi, kar oblegajo stojnice s tem osvežilnim sadežem. Kaže pa, da je s splošno gospodarsko krizo zašel v krizo tudi ta krojnijski sektor. Prodajalci se namreč pritožujejo, da so težave z dobavo, ker je pridelek ravnjevi kot druga leta in morajo zato naročiti lubenice zelo daleč na jugu države.

Kako pa je spriču vremenskih razmer s kmetijskim pridelkom pri nas? Polozaj zaenkrat še ni za skrbljivo, ker je deževje v prvih poletnih mesecih odvrnilo nevarnost suše, ki je lani ob tem času povzročala hude nevarnosti. Listje na drevmu ter trava sta še vedno zelena, medtem ko je imela pokrajina v lanskem avgustu že pravo zgodnjosekso podobo. Požarovi, ki so lani divjali po kraških gmajnah in gozdičih ter povzročili ogromno škodo, letos na srečo skoraj ni bilo. Vse to pa še ne pomeni, da smo glede letošnjega kmetijskega pridelka lahko brez vsake skrbi, pravijo kmetovalci, ki se za skrbljeno ozirajo v nebo in iščejo s pogledom oblak, ki bi lahko prinesel osvežilni dež. Suše doslej ni bilo, če pa se bo ta vročina še dolgo nadaljevala, pravijo, bodo nje in vinogradi, cvetlični nasadi ter trava to kmalu občutili.

S tem je tesno povezana tudi poraba pijač, pri kateri so letos zabeležili vidne rekorde. Samo piva so ljudje v letošnjem avgustu spili za 25 odstotkov več kot lani. Podobno bi lahko rekli tudi za druge pijače in ne nazadnje tudi za vino, čeprav se ta pijača vedno prilagaja vročini. O tem vsekakor pričajo polne osmice, kar osrečuje naše vinogradnike. Posebno poglavje predstavljajo lubenice. Ljudje, kot, po navadi, kar oblegajo stojnice s tem osvežilnim sadežem. Kaže pa, da je s splošno gospodarsko krizo zašel v krizo tudi ta krojnijski sektor. Prodajalci se namreč pritožujejo, da so težave z dobavo, ker je pridelek ravnjevi kot druga leta in morajo zato naročiti lubenice zelo daleč na jugu države.

Narodne noše v Kraški galeriji

V soboto, 24. avgusta, ob 20.30 bodo v Kraški galeriji v Repnu odprli razstavo narodnih noš, ki jo je pripravila zadruga «Naš Krass» v sodelovanju z etnografskim muzejem iz Ljubljane in folklorno skupino iz Trsta. Na razstavi bodo prikazane noše iz okolice Trsta in perilo, ki spada k nošam. Zadruga «Naš Krass» vladno vabi člane in prijatelje na otvoritev.

MLADINSKI ODESEK PD Lonjer - Katinara

priraja v soboto, 24. in nedeljo, 25. avgusta

šagro

na dvorišču gostilne «Pri Zupanovih» v Lonjerju.

- V soboto ob 20. uri ples z ansambлом «The Lords».
- V nedeljo ob 17. uri kulturni spored, ob 20.30 ples z ansambлом «The Lords».

Včeraj-danes

Danes, ČETRTEK, 22. avgusta TIMOTEJ

Sonce vzide ob 6.13 in zatone ob 20.02 — Dolžina dneva 13.49 — Luna vzide ob 12.04 in zatone ob 22.04.

Jutri, PETEK, 23. avgusta ZDENKA

Vreme večerj: najvišja temperatura 22.1 stopinje, najnižja 25.9, ob 19. uri 28.6 stopinje, zračni pritisk 1014.3 mb, pada, veter 5 km zahodni, vlaga 65-odst., nebo 4 desetinke pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 25.7 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 21. avgusta se je v Trstu rodilo 13 otrok, umrlo pa je 11 oseb. UMRLO SU: 69-letni Bruno Devis, 41-letna Elsa Pestian por. Curri, 48-letni Vincenzo Di Martino, 81-letna Giuseppina Frausin vd. Schiller, 59-letna Iolanda Lucchi por. Avieni, 78-letni Otto Umek, 74-letna Leontina Zorzin vd. Stern, 69-letni Urbano Grego, 41-letni Carlo Mauri, 45-letni Demauro Menicaghi, 81-letna Giuseppina Dobrovich vd. Crusvar.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 16. ure)

Croce Verde, Ul. Settefontane 39; Alla Giustizia, Trg Libertà 6; Alla Testa d'oro, Ul. Mazzini 43.

NOČNA SLUŽBA LFKARN (od 19.30 do 8.30)

Al Lloyd, Ul. Orologio 6 — Ul. Diaz 2; Alla Salute, Ul. Giulia 1; Picciola, Ul. Oriani 2; All'Annunziata, Trg Valmaura 1.

AMERIČKI DOLAR 656,75

Funt sterling 1524,—

Švicarski frank 219,95

Francoski frank 135,50

Nemška marka 248,85

Avstrijski šiling 35,—

Dinar debeli 39,50

drobni 39,50

MENJALNICA vseh tujih valut

DRUGA PREDSTAVA NA GRADU SV. JUSTA

Navdušujoč «pop» koncert dogodek za tržaško mladino

«Banco del mutuo soccorso» je izvajal zelo avantgardno glasbo

Včerajšnji koncert epske glasbe, ki jo je predstavila skupina «Banco del mutuo soccorso» na dvorišču Gradu sv. Justa, je nadse navdušujoč dogodek za tržaško mladino. Oba so tu predse mladi, ki so običajno v užitek sledili izvajanju glasbenih motivov. Ritem, ki je bil kdaj zdaj peklenski, zdaj pa umirjen in harmoničen, je dokazal, da so vsi glasbeniki odlično pripravljani. Predseme je treba omeniti brata Gianija in Vittoria Vincenzija, ki pišeta glasbo za vse pesmi, ki jih skupina izvaja in bradatega Francesca Di Giacoma, ki piše besedila in tudi poje. Na sporedu je bil izbor pesmi iz treh long playev, ki jih je «Banco del mutuo soccorso» do sedaj ustvaril. Najbolj je ugajal zadnji long play in sicer «Sono nato libero», v katerem najdemo zelo dobre tekste poleg zelo avantgardne glasbe. Predseme pa je navdušila dolga in zelo zahtevna pesem «Canto libero di un prigioniero politico», ki traja bistvo poti, ki ji sledi ta skupina. Poleg tega bi omeniti tudi izvajanje pesmi «Non mi rompete», ki je tudi napredna in antikomformistično usmerjena. Glavna karakteristika tega rimskega ansambla, v katerem je le en Florentinec, pa je zbliznost z občinstvom, s katerim hočejo glasbeniki vzpostaviti popolno, predseme s socialno, človeškostno in politično tematiko. Pretresljiva pa je tudi svrhost in komunikativnost njihove glasbe, ki nima nobenega zastoja, temveč si čudovito sledi v svojem ritmu.

Dreč se nam bodo na gradu predstavile predstavnice lahke glasbe «Le figlie del vento».

Obsodba ukrepov upravnega sveta bolnišnice Santorio

Enotna sindikalna federacija je odločno obsodila zadržanje in ukrepanje predsednika ter glavnega tajnika bolnišniške ustanove Santorio, kjer je prišlo pred dnevi do ostrega spora med vodstvom bolnišnice ter svetom delegatov. Svet delegatov je namreč pred dnevi sklical skupščino, da bi na njej razpravljali o prečem vprašanju pomanjkanja osebja v bolnišnici. To je izrazilo hudo reakcijo upraviteljev ustanove, ki so sprejeli represivne disciplinske ukrepe proti nekaterim uslužbencem.

Svet delegatov se je zato večerjal sestati s predstavniki enotne pokrajinske sindikalne federacije. S tega sestanka je izšla odločna zahteva, da upravni svet bolnišnice Santorio takoj prekliče sprejete disciplinske ukrepe. Obenem so zahtevali za upravnim svetom srečanje. Za primer, da bi upravni svet zahtev ne upošteval, je svet delegatov napovedal zasedbo bolnišnice. O podobnostih s tem v zvezi bodo razpravljali na splošni skupščini, ki bo danes.

Studijska štipendija Tržaške hranilnice

Tržaška hranilnica obvešča, da je tudi letos razpisala štipendijo za visokošolske študente, ki bodo študirali v letu 1974-75 stanovan v kolegiju «C. E. E».

Mali oglasi

TAKOJŠNJA DOBAVA 128, 127; 128 71, 72; 850 coupé 67, 69; 850 spyder 69; 124 coupé 68, 69; 124 67, 69; 850 sedan 67, 69; 500 L 68, 69, 70; fiat 750 66, 69, fiat 1300 68 in drugih 20 avtomobilov vseh vrst na ogled v Ul. Giulia 10 in Ul. Cologna 7 — Autosalone Trieste.

Kino

Grad sv. Justa. Drevo od 21.30 dalje: «Dancing Waters», največji glasbeni vodometi na svetu ter večer lahke glasbe z nastopom ženskega ansambla «Le figlie del vento». Enotna vstopnina 1.500 lir; prepoveda vstopnic: Biglietteria centrale (Pasaža Protti, tel. 36372).

Miramarski park — Predstave «Lučiči in zvočki» ob 21. uri «Maximilian of Mexico an emperor's tragedy» (v angleščini) in ob 22.15 «Il sogno imperiale di Miramare» (v italijanščini).

Ariston — I.N.C. 21.30 «L'udienza». Barvni film. Igrajo Ugo Tognazzi, Vittorio Gassman, Claudia Cardinale. Nazionale 16.00 «L'uomo dinamite». Barvni film za vse. V glavni vlogi igraja J. Stewart in G. Kennedy. Excelsior Zaprti zaradi popravil. Grattacielo 16.30 «Le favolose notti d'Oriente». Barvni film. Prevedeno mladini pod 18. letom. Fenice 16.00 «La rossa ombra di Riata». Barvni film. Igrata Richard Harris in Rod Taylor. Prevedeno mladini pod 14. letom.

Eden 16.00 «Il lungo addio». Barvni film. Igrata Elliot Gould in Sterling Hayden. Prevedeno mladini pod 14. letom.

Ritz 16.30 «Testa di bronzo, dita di acciaio». Barvni japonski film. Prevedeno mladini pod 18. letom.

Aurora 16.30 «Il caso Thomas Crown». Barvni film. Igra S. McQueen.

Cantilo 16.00 «Colnot, l'alzastopano». Barvni film. Strog prepovedano mladini pod 18. letom.

Cristallo 16.30 «Qui Montecarlo, attenti a quei due». Barvni film. Tony Curtis in Roger Moore. Barvni film.

Impero 16.30 «La leggenda dell'arcere di luoco». Barvni film. Igrata Burt Lancaster.

Filodrammatico 16.30 «L'insoddisfatto». Barvni film. Igra Patricia Cunniff. Prevedeno mladini pod 18. letom.

Moderno 16.30 «Fango, sudore e polvere da sparo». Barvni western film, v katerem igra Garry Grier in Billy Green Ush.

Ideale 16.30 «Viaggio al settimo pianeta». Barvni znanstvenofantastični film. Igrata John Agar in Greta Thissen.

Vittorio Veneto 17.00 «Terza ipotesi su un caso di perfetta strategia criminale». Barvni film. Prevedeno mladini pod 14. letom. Priporočamo, da si film ogledate od začetka.

Abbazia 16.30 «La morte dietro il cancello». Dramatični barvni film. Igrata Peter Cushing in Britt Ekland. Prevedeno mladini pod 18. letom.

Astra 16.30 «A viso aperto». Barvni film. Igrata Dean Martin in Rock Hudson.

Razna obvestila

Odbor pevskega zbora «V. Mirko» s Proseka - Kontovela obvešča pevce, da bo prva vaja sezone 1974-1975 jutri, 23. t.m., ob 21. uri in ne v torek, 27. t.m., kot prvotno sporočeno.

Odbor TPZ sklicuje člane pevce in instrumentaliste ter recitatorje na prvo vajo, ki bo 28. t.m., ob 20.30 v Bazovickem domu v Bazovici. TPZ bo imel tri zaporedne vaje in bo 31. t.m. odotoval v Pizo in Firenze.

Solske vesti

Ravnateljstvo državne znanstvene liceja «France Prešeren» v Trstu, Ul. Guardiella 13/1, sporoča, da pričnejo popravni izpiti dne 5. septembra. Razpored pismenih in ustnih izpizov bo na ogled na znanstvenem liceju.

Ravnateljstvo Slovenskega dijaškega doma «Srečko Kosovel» v Trstu, Ulica Giustiniana 72 ali Campo S. Luigi 11, tel. 793-167 (avtoBUS 8), 25 in 26. prva postaja nad policijsko inšpekcijo (INAM) sporoča, da sprejema prošnje za vpis v Dom za solsko leto 1974-75 vsak delovni dan od 9. do 13. ure in od 16. do 18. ure. V dom se lahko vpišejo dijaki iz vseh vrst in stopenj slovenske šole in dijaki slovenske narodnosti, ki obiskujejo italijanske strokovne šole, ki jih v slovenskem jeziku ni.

Vpisovanje traja do 14. septembra, oziroma do zasedbe prostih mest.

Ravnateljstvo državne znanstvene tehnične zavnice «Ziga Zois», Trst, Vrdelska cesta 13/2, sporoča, da se bodo pričeli popravni izpiti v četrtek, 5. septembra ob 8.30 s pismenima naloga in slovensčine in italijanščine.

TOVRNO POSTAJALIŠČE PRI FERNETIČIH

Repentabrška občina razveljavila gradbeno dovoljenje za drugo fazo

Predvidena dela ne ustrezajo zahtevkom občinskega regulacijskega načrta

Na prostorni asfaltirani ploščadi pri Fernetičih — ki obsega okrog 12.000 kvadratnih metrov površine in ki predstavlja praktično prvo fazo bodočega tovornega postajališča ob italijansko - jugoslovanski meji na našem področju — se številno parkiranih tovornjakov v mednarodnem prometu večja iz neva v dan. Večkrat smo jih našli okrog 25, ki so se prazili pod neusmiljenim soncem in pod skrbnim nadzorom finančarja, sedečega v senci mladega drevesa ob cesti Fernetiči - Col ob preprosti in nič kaj pisarniški mizi. Prva faza del za tovrno postajališče je kakor znano obsegala ureditev omenjenega parkirnega prostora — ki ga bodo začasno uporabljali tudi za opravljanje omejenih formalnosti, carinskih pregledov in drugih podobnih operacij — in ureditev glavnih dovoljnih cest. Druga faza del pa obsega po načrtih milarskega strokarja ing. S. Zoržija ureditev pravne carinskega področja, skladiščnih prostorov, posebne operative baze za kontejnerje in vrste pomožnih storitev.

Do ločbami zakona o kraških rezervatih in z veljavnim regulacijskim načrtom repentabrške občine. Sodišče je omenjene prizive sicer zavrnilo, začetek ureditvevanja nove faze del pa bo vendar odložen za krajši ali daljši čas. Repentabrški občinski svet je namreč na zadnji seji sklenil razveljaviti gradbeno dovoljenje, ki ga je občina izdala konzorciju 1. aprila letos. Na oglasni deski na repentabrškem županstvu je izpostavljeno javno obvestilo (prot. št. 1684 z dne 3. avgusta letos), v katerem župan ugotavlja, da omenjeno dovoljenje ne ustreza urbanističnim pravilom splošnega urbanističnega načrta republike z dne 5. julija 1964. Zato omenjeno dovoljenje ni bilo odobren s odlokom predsednika republike z dne 5. julija 1964. Zato obstajajo zakonski ovrški, pravi obvestilo. Zaradi česar se dovoljenje uradno razveljavi. V obvestilu župan nadalje ugotavlja, da obstajajo javne koristi tehnične in pravne narave, ki niso protivojnim namenom zgradb, ki navedene v gradbenem dovoljenju, medtem ko nekateri dela, izvršena po omenjenem gradbenem dovoljenju, nimajo nobene javne koristi ali važnosti.

Območju Tržiča si resno prizadevajo združiti nekatere temeljne družbene službe v konzorcije, da bi s čim manjšimi stroški čim bolj zadostili nekaterim potrebam. Že v prihodnjem tednu se bodo znovna sestali predstavniki zainteresiranih političnih strank in se pogovorili glede ustanavljanja konzorcijev za mestne avtobusne prevoze, medobčinske prevoze, za urbanizem, konzorcija za kulturno dejavnost, zdravstvenega konzorcija in službe za pobiranje smeti. Poleg občine Tržič, ki je največja občina tega kraja, sodelujejo v iskanju konzorcijalnih oblik še sedem okoliških občin: Skočian, Staranec, Ronke, San Pier, Doberdob, Turjak in Poljan.

KAKO ČIMBOLJ UČINKOVITO TROSITI JAVNI DENAR

Velik napor osmih občinskih uprav na Tržiškem za ustanavljanje skupnih služb

Občine tržiškega območja ustanavljajo konzorcije za prevoze, urbanizem, kulturno dejavnost, zdravstvo in smetarsko službo

Območju Tržiča si resno prizadevajo združiti nekatere temeljne družbene službe v konzorcije, da bi s čim manjšimi stroški čim bolj zadostili nekaterim potrebam. Že v prihodnjem tednu se bodo znovna sestali predstavniki zainteresiranih političnih strank in se pogovorili glede ustanavljanja konzorcijev za mestne avtobusne prevoze, medobčinske prevoze, za urbanizem, konzorcija za kulturno dejavnost, zdravstvenega konzorcija in službe za pobiranje smeti. Poleg občine Tržič, ki je največja občina tega kraja, sodelujejo v iskanju konzorcijalnih oblik še sedem okoliških občin: Skočian, Staranec, Ronke, San Pier, Doberdob, Turjak in Poljan.

Območju Tržiča si resno prizadevajo združiti nekatere temeljne družbene službe v konzorcije, da bi s čim manjšimi stroški čim bolj zadostili nekaterim potrebam. Že v prihodnjem tednu se bodo znovna sestali predstavniki zainteresiranih političnih strank in se pogovorili glede ustanavljanja konzorcijev za mestne avtobusne prevoze, medobčinske prevoze, za urbanizem, konzorcija za kulturno dejavnost, zdravstvenega konzorcija in službe za pobiranje smeti. Poleg občine Tržič, ki je največja občina tega kraja, sodelujejo v iskanju konzorcijalnih oblik še sedem okoliških občin: Skočian, Staranec, Ronke, San Pier, Doberdob, Turjak in Poljan.

Območju Tržiča si resno prizadevajo združiti nekatere temeljne družbene službe v konzorcije, da bi s čim manjšimi stroški čim bolj zadostili nekaterim potrebam. Že v prihodnjem tednu se bodo znovna sestali predstavniki zainteresiranih političnih strank in se pogovorili glede ustanavljanja konzorcijev za mestne avtobusne prevoze, medobčinske prevoze, za urbanizem, konzorcija za kulturno dejavnost, zdravstvenega konzorcija in službe za pobiranje smeti. Poleg občine Tržič, ki je največja občina tega kraja, sodelujejo v iskanju konzorcijalnih oblik še sedem okoliških občin: Skočian, Staranec, Ronke, San Pier, Doberdob, Turjak in Poljan.

OD 19. DO 22. SEPTEMBRA V GORICI

Priprave na mednarodno tekmovanje pevskih zborov iz desetih držav

Pred tekmovanjem bodo muzikologi razpravljali o tehniki in didaktiki madrigala

Na letošnjem shodu o petju, ki ga prirejajo skupno s tekmovanjem pevskih zborov «Seghizzi», bo sodelovalo večje število muzikologov iz desetih evropskih držav, in sicer iz Avstrije, Bolgarije, Češkoslovaške, Danske, Nemčije, Italije, Jugoslavije, Romunije, Španije in Madžarske. Sestajali se bodo v palači Attens na Koru od 17. do 19. septembra. Letošnje razprave bodo posvečene vokalni tehniki in didaktiki madrigala v 16. stoletju. Na letošnjem, petem srečanju bodo sodelovali nekateri svetovno priznani glasbeni strokovnjaki, kot so na primer profesor za zgodovino glasbe na univerzi v Pavi Raffaelo Monterosso ter skladatelj in muzikolog Henrich Poos iz Berlina. Nastopajoči bodo imeli za svoja izvajanja na voljo po 20 minut, izjemoma pa bodo svoj nastop lahko podaljšali na 30 minut, če ga bodo opremili s slikami ali glasbenimi vložki.

Obvestilo doberdobske občine

Doberdobska občina obvešča vse višješole naj do 30. septembra letošnje prošnje za šolsko podporo. Interesenti naj vpisovalno polovico dvignejo na tajništvo šol, ki jih obiskuje. Obenem pa morajo priložiti sprave o šolskih uspehih lanskega leta. Podpora bodo dobili dijaki družin, katerih dohodek ne presega vsote, ki jih zakon določa. Do 20. septembra morajo občani v Doberdubu javiti na županstvu spremembe v zvezi s pobiranjem smeti. Na županstvu je treba javiti tudi pse in plačati ustrezno takso. Do 31. avgusta morajo vsi kmetje javiti zalogo vina lanskega pridelka.

Šolske vesti

Šolsko skrbništvo obvešča, da so v prtiličnih prostorih skrbništva na ogled prednostne lestvice profesorjev za dopolniti pouk na nižjih srednjih šolah v naši pokrajini za šolsko leto 1974-75.

Izleti

V nedeljo, 25. avgusta, priredi SPD vzpon na Creto Grauzario. Zbrališče ob 5. uri. Vzpon velja za «Pot prijateljstva».

Kino

Gorica
VERDI 17.30-22.00 «Mussolini, ultimo atto». Rod Steiger in Franco Nero. Barvni film.
CORSO 17.30-22.00 «Il magnifico emigrante». T. Hill in J. Mec. Barvni film.
MODERNISSIMO 17.30-22.00 «Roma». Režija Federica Fellini. Preprodana mladini pod 14. letom.
VITTORIA 17.30-22.00 «I licenziosi desidero di una ragazza moderna con il complesso... della verginità». U. Kock in D. Augustin. Barvni film. Preprodana mladini pod 18. letom.
CENTRALE 17.30-21.30 «Disturgete Pear Harbor». C. Mifune in O. G. Barvni film.
Tržiš
AZZURRI Zaprti.
EXCELSIOR 17.30-22.00 «La più bella serata della mia vita». Barvni film.
PRINCIPE 18.00-22.00 «Decamerone proibitissimo». Barvni film.
Nova Gorica
SOCA «Pravi kavbojci», ameriški barvni film ob 18.30 in 20.30.
SVOBODA «Vojna med ženami in možmi», ameriški barvni film ob 18.30 in 20.30.
DESKLE «Bulevar Ruma», francoski barvni film ob 20.00.
RENCE «Past», italijanski barvni film ob 20.00.
PRVACINA «Trije musketirji», francoski barvni film ob 20.00.

BENEŠKI DNEVNIK

V nekaterih vaseh vedno večje pomanjkanje vode

Merjasci delajo škodo na njivah

Vročina in suša bičata tudi Beneško Slovenijo. Težje nadlogi, ki postajata vsak dan bolj zaskrbljujoča, se je v teh dneh pridružilo še pomanjkanje pitne vode. Najbolj prizadete so vasi v Sentenarški občini, kjer morajo prevažati pitno vodo s cestnimi avtomobili. Še huje težave imajo bolj oddaljene gorске vasi, kjer je tudi dobava vode s cistername problematična. Značilna pomanjkanja vodo v drugih občinah Beneške Slovenije ter v samem Čedadu, kamor jo morajo dovajati iz drugih krajev. Prebivalstvo tega področja je za-

skrbnjeno tudi nad usodo letošnjega pridelka, ki ga bo suša v veliki meri uničila, če ne bo čimprej dežja, ter s tem še bolj prizadela ljudi teh dolin. Kamor ne poseže s svojo uničevalno roko suša, poskrbijo za to druge nadloge. V nekaterih krajih, predvsem v občinah Praprotno, so v preteklih dneh zabeležili nenavadno naval merjascov na polja in njive. Suša je pritegnila živali iz goratih predelov v nižinske kraje, kjer je več hrane in divji prašiči so tako opustošili ogromne površine koruze in drugega pridelka.

Goriški demokristjani nadaljujejo polemiko s PSI zaradi krize

Ne seji odbora krščanske demokracije v sekciji Gorica so preučili rezultat sestanka predstavnikov treh strank, KD, PSDI in PRL, na katerem so se pogovarjali o rešitvi krize v občinski upravi in se dogovorili za nov politični okvir. Sestavljen iz predstavnikov omenjenih treh strank. Mestna sekcija KD unorbnila v svojem tiskovnem sporočilu zelo ostre besede na račun ravnanja PSI ter sodi, da bi morala stranka — v tem mestu je podala ostro in po svoje mesto v odboru — sporočiti strankam leve sredine, da se sestanka ne namestava udeležiti. KD sodi, da je treba

Občinska skupščina pa ob praznovanju svojega praznika začela s praznovanjem svoje skupščine, ki bo v ponedeljek, 9. septembra, na kateri bodo podelili primorskemu skladatelju Radu Simonitju Bevkovo nagrado. Osrednja praznjava, ki bo 15. septembra, se bo pričela ob 8.30 z odkritjem spomenika Francetu Bevku v Novi Gorici, kjer bo spregovoril dr. Joža Vilfan. Udeleženci praznjava bodo nato odšli v Anovo, kjer bo ob 10. uri prisotnostvali svečanost, ki jo bo vodil predsednik ZK Slovenije France Popi pa bo položil temeljni kamen za novo cementarno, ki bo proizvajala en milijon ton cementa letno. Ob tej priložnosti bodo simbolično izročili namenu novo cesto iz Kanala na Lig, ki je za čsem krajša od sedanje ceste, ki je spjeljana do te vasi preko Kambreškega. Na Ligu bodo ob 13. uri odkrili spomenik nekaj nad 40 padlim prebivalcem teza kraja v NOB; spregovoril pa bo sekretar republiške konference SZDL Slovenije Milan Kučan. Dopolnilno bo krajevna skupnost na Ligu odprla preurejeno gledališko dvorano, športno igrišče, vodovod in odkrila ploščo v spomin na ustanovitev zapadno-primorskega okrožja v času osvobodilnega boja. Dan poprej, 14. septembra, bo v Dornberku velika revija primorskih pevskih zborov.

Občinska skupščina pa ob praznovanju svojega praznika začela s praznovanjem svoje skupščine, ki bo v ponedeljek, 9. septembra, na kateri bodo podelili primorskemu skladatelju Radu Simonitju Bevkovo nagrado. Osrednja praznjava, ki bo 15. septembra, se bo pričela ob 8.30 z odkritjem spomenika Francetu Bevku v Novi Gorici, kjer bo spregovoril dr. Joža Vilfan. Udeleženci praznjava bodo nato odšli v Anovo, kjer bo ob 10. uri prisotnostvali svečanost, ki jo bo vodil predsednik ZK Slovenije France Popi pa bo položil temeljni kamen za novo cementarno, ki bo proizvajala en milijon ton cementa letno. Ob tej priložnosti bodo simbolično izročili namenu novo cesto iz Kanala na Lig, ki je za čsem krajša od sedanje ceste, ki je spjeljana do te vasi preko Kambreškega. Na Ligu bodo ob 13. uri odkrili spomenik nekaj nad 40 padlim prebivalcem teza kraja v NOB; spregovoril pa bo sekretar republiške konference SZDL Slovenije Milan Kučan. Dopolnilno bo krajevna skupnost na Ligu odprla preurejeno gledališko dvorano, športno igrišče, vodovod in odkrila ploščo v spomin na ustanovitev zapadno-primorskega okrožja v času osvobodilnega boja. Dan poprej, 14. septembra, bo v Dornberku velika revija primorskih pevskih zborov.

V SREDIŠČU MESTA

V RONKAH JE VSAKO SREDO ŽIVAHEN SEJEM

Včeraj so prodajali vinsko posodo Med kupci tudi veliko Slovencev

V Ronkah je še iz predvojnih let vsako sredo živahno. V Ul. Duca d'Aosta in v nekaterih stranskih ulicah, privlačja sejem na stotine kupcev, mestarjev in rodovencev, ki stikajo po blagu in sklepanju kupčije. Vzdržel nekaj sto metrov drevoreda so na obeh straneh stojnice z raznovrstnimi artikli. Pletenice, oblačila, cvetlice, seme in sadike, sir, ploščice s klasico in «pops» glasbo. V zelo vročih dneh, kot je bilo včeraj, je šlo največ v promet sadje in zelenjava, saj so bile stojnice sadjarjev oblegane od številnih gospodinj. Manj obiskovalcev smo beležili pri stojnicah z čipkami, čevlji, krasnimi predmeti in posodo. Za kmetovalce je bilo včeraj prvič na prodaj tudi precej vinske posode. Leseni sodi, čebri in kadl (slednje gredo sicer vedno manj v promet, ker jih spodbujajo tovrstni plastični izdelki), petdesetlitrski pletenki, ki hodijo na trg le zato, ker nimajo doma kaj početi. Med temi je običajno največ upokojencev, ki se pred odhodom domov še odajo k «Marjutji» na vampe ali okusni golaž. Svob obisk na trgu zaključijo z igranjem kart za «aroceno jedajočo in steklenico vina.

skupino ljudi, ki govorijo slovensko. Največ je priseljenec iz Doberdoba, Vrha, Opčjatega sela in drugih kraških vasi, ki so se naselili na Laškem. Veliko je tudi gospodinj, ki prihajajo iz beočin in nabrežinske občine ter iz Jugoslavije, da si nabavijo po ugodnih cenah tisto blago, ki jim manjkuje v vasi. Ne manjka pa tudi številni pokleni mestarji ki s spretnim govorjenjem vzbujajo željo po nakupu in «redijo» dobicek prodajalcem. Pri takih sklepanjih kupčije je vedno veliko rodovencev, ki hodijo na trg le zato, ker nimajo doma kaj početi. Med temi je običajno največ upokojencev, ki se pred odhodom domov še odajo k «Marjutji» na vampe ali okusni golaž. Svob obisk na trgu zaključijo z igranjem kart za «aroceno jedajočo in steklenico vina.

skupino ljudi, ki govorijo slovensko. Največ je priseljenec iz Doberdoba, Vrha, Opčjatega sela in drugih kraških vasi, ki so se naselili na Laškem. Veliko je tudi gospodinj, ki prihajajo iz beočin in nabrežinske občine ter iz Jugoslavije, da si nabavijo po ugodnih cenah tisto blago, ki jim manjkuje v vasi. Ne manjka pa tudi številni pokleni mestarji ki s spretnim govorjenjem vzbujajo željo po nakupu in «redijo» dobicek prodajalcem. Pri takih sklepanjih kupčije je vedno veliko rodovencev, ki hodijo na trg le zato, ker nimajo doma kaj početi. Med temi je običajno največ upokojencev, ki se pred odhodom domov še odajo k «Marjutji» na vampe ali okusni golaž. Svob obisk na trgu zaključijo z igranjem kart za «aroceno jedajočo in steklenico vina.

PROSVETNO DRUŠTVO «NAŠ PRAPOR»

Oslavje - Pevma - Štmaver priredi jutri, 23., v soboto 24., v nedeljo 25. in ponedeljek 26. avgusta na Oslavju (na borjaču)

BRIŠKI PRAZNIK

Program: jutri ob 20. uri tekmovanje v briškoli; v nedeljo ob 18. uri kulturni spored z nastopom folklornih skupin, pevskih zborov in vokalnega kvarteta; v ponedeljek zvečer tekmovanje v vleki vrvi. Vsak večer ples: igrala hosta «The Lovers» iz Sovodnj in «Kraški odmevi» iz Doberdoba. Na zabaviščnem prostoru bodo delovale stojnice z domačo jedajočo in pijačo. Vabljeno!

VESTI IZ GORIŠKE BOLNIŠNICE

V Ulici Campi avtomobilist podri starejšega mopedista in zbežal

Na cesti Moša Šlovenec ob Soči pade mopedista

Zaradi nepredvidne vožnje se je včeraj ponesrečil 61-letni upokojenec Mario Godeas iz Šlovenca ob Soči, Ulica Manzoni 5. Upokojenca so v goriški bolnišnici sprejeli za 15 dni na zdravljenje zaradi ran in udarcev na rokah in nogah. Godeas se je z mopedom vračal iz Mose proti Šlovencu, ko je nenadoma zavozil v občestni jarek, kjer se mu je vozilo prevrnilo. Avtomobilist, ki je vozil tam mimo, so mu takoj prisikoli na pomoč, poklicali rešilni avto, ki je ponesrečenca odpeljal v bolnišnico. Druga nesreča se je pripetila v Ulici Campi v Gorici, kjer se je ponesrečil 64-letni upokojenec Bruno Padovan iz Gorice, Ulica Brigata Abruzzi. Ponesrečenec je dežurnemu zdravniku v bolnišnici povedal, da se je vozil z mopedom proti severnemu delu mesta. Ob znaku «stop» se je z mopedom ustavil, da bi dal prednost drugim vozilom. Ravno takrat pa je vanj od zadaj, trčil avtomobilist, ki verjetno ni utegnil pravočasno zavreti vozila. Upokojenca je vrglo na tla, voznik avtomobila pa je odpeljal, ne da bi nudil pomoč Padovanu. V bolnišnici, kjer so ga odpeljali z rešilec, so mu zdravniki ugotovili poškodbo na desni roki in se bo zaradi tega zdravil 8 dni.

se je pravzaprav zgodilo? Približno ob 11.30 je 67-letni invalid Luisi Vignini, ki biva v prvem nadstropju hiše številka 49, z okna spustil začel kričati «Hiša goris. Sosedje so nemudoma poklicali gasilce, med tem so sami stekli na cesto v strahu, da bi ognjenji zubljeni ne zajeli tudi njihova, bližnja, stanovanja. Čez nekaj minut sta prišli dve avtostierni gasilcevi. Le-ti so s silo vdrli skozi vhodna vrata in opazili, da se je v Visingtinovi kuhinji kadilo zasmojeno kosilo. Invalid je namreč postavil na štedilnik kosilo, da bi ga segrel in pozabil nanj ter šel v spalnico. Čez nekaj časa je opazil, da se iz kuhinje kadilo. Ustrašil se je in sploh ni pomislil, da je dim povročila zasmojena jed. Stekel je oknu in začel vpiti.

Včeraj - danes

Iz goriskega matičnega urada
ROJSTVA: Alessandro Cerv, Stefano Realdon, Federico Marani.
SMRTI: 99-letna gospodinja Elvezia Pasiani vd. Mazzoli, 77-letna upokojena Luigia Plaino vd. Martinis, 53-letna gospodinja Rosa Zuffiani por. Clivatti, 85-letni upokojenec Giusto Stanta.
DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Goriški dežurni lekarni Pontoni - Basti, Raštel, tel. 83349.
DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
Danes ves dan in ponoči je v Trziški dežurni lekarni Rismondoo, Ulica Enrico Toti, tel. 72701.

VOZNI RED VLAKOV

Table with 3 columns: Line, Station, Time. Includes routes like TRST - BENEKKE - RIM, MILAN - TURIN - GENOVA, and various regional services.

RAZVOJ V ETIOPIJI

Cesar vlada vojska ukazuje

Oborožene sile so trdno odločene hoditi po začrtani poti V zaporih je zaradi korupcije, zlorabe oblasti itd. 143 bivših ministrov, državnikov, guvernerjev, generalov in drugih Mogočna parada, ki je marsikaj povedala

Ni dolgo, ko so oborožene sile Etiopije dvignile glas, da bi izrazile svoje nezadovoljstvo nad stanjem, ki se je ob zavezniškem zletu, zlasti kot posledica že davno preživljenih oblik na političnem in družbenoekonomskem področju, spričo privilegijev, korupcije in neučinkovite vloge državnoupravnega aparata, ki se je ob zaveženih pogojih nujno tudi sam spremenil v parazitsko telo, kakor tudi spričo ogromne revščine, ki ji je bilo izločeno etipsko ljudstvo, in pa nazadnje, tudi zaradi neurejenega stanja in razmer v sami vojski. Spočetka se je zdelo, da je akcija, ki so jo začeli častniki, bolj ali manj improvizirana, kazalo je, da ni prišlo do nje na osnovi temeljitejše priprave, kakor tudi, da ni mogoče izdelanega programa. Razvoj pa dokazuje, da poteka po načrtu in da je bila temeljitejše pripravljena, kot se je na začetku delovalo. Dogodki se odvijajo zaporedno in učinkovito. Tako da opazovalcu sproti postaja jasno, kako bi se vse sploh tako ne moglo odvijati, če ne bi bilo v naprej predvideno in organizirano.

Zadnja poročila tujih agencij pravijo, da je koordinacijski odbor oboroženih sil Etiopije aretiral tudi poveljnika cesarske garde, generala Tafese, obenem pa da je vojska razpustila kronski svet, cesarjevo vojaško posvetovalno telo, in pa prizivno sodišče.

V poročilu oboroženih sil je rečeno, da so te spremembe posledica želje po varčevanju s kadri in materialnimi sredstvi, ker pača v da v deželi globoka in težka finančna kriza.

Očitno je, da je s temi ukrepi cesarjeva oblast, ki je v tej deželi bila zakon celih 44 let, v veliki meri zmanjšana, čeprav ostaja ta formalno še naprej vrhovni komandant etipskih oboroženih sil in poglavar države.

Tuji opazovalci menijo, da ima trenutno največjo oblast v deželi Koordinacijski odbor oboroženih sil, ki po vsem sodeč zanesljivo nadzoruje položaj v Etiopiji. Zadnje dni je bilo čuti, da tudi v vojski ni popolnega soglasja, da obstaja vojna nasprotna si sledišča, kot je bilo tudi čuti nekatere obzirne proteste, ker da skuša vojska vzeti cesarju vso oblast.

V sporočilu oboroženih sil, ki je bilo po radiu prečitano pretekli petek, je bilo rečeno, da je vojska enotna in da želi v deželi izpeljati potrebne reforme brez prelivanja

krvi. «Koordinacijski odbor oboroženih sil,» je rečeno, «bo napravil vse, kar je v njegovi moči, da se te spremembe uvedejo na miren način, da se ne prizadeneta ugled Etiopije in njena zgodovina.»

Vojakom je to doslej uspelo. Pretekli teden so napravili kar nekaj velikih, korakov, a vendar ni prišlo do krvavih obračunavanj. Ljudstvo, seveda, nima nobenega interesa, da bi vsemu temu nasprotovalo, nasprotno, v glavnem je na strani onih, ki imajo namen nekaj spremeniti v tisoletnem stanju, ki se nikoli nikamor ni premaknilo. Računati pa je treba na odpor privilegijev, ki so s temi ukrepi prizadeti. Leti so sredstvi, ki jih imajo, in volivom na zaostalejšje sloje, ki so si ga bili pridobili, bi se namesto vojske utegnili postaviti po robu, pri čemer bi, verjetno, «ne-sebični» pomoč od zunaj gotovo ne zostala.

V zaporih je zdaj kar 143 bivših ministrov, državnikov in vojskih funkcionarjev, bivših pokrajinskih guvernerjev, generalov, sodnikov in drugih osebnosti iz javnega življenja. Vsi so obtoženi zlorabe oblasti, korupcije in poskusa odpora oboroženim silam. Vsi bodo pa za to tudi morali odgovarjati.

Medtem je bil pripravljen načrt nove etipske ustave. Po določilih v tem načrtu, ki so ga sprejele oborožene sile, bo v znatni meri zmanjšana oblast cesarja. Zdi se, da bo mnogo bolj simbolična kot stvarna. To je videti tudi po tem, ker bo vlada v bodoče predvidoma morala polagati svoje račune parlamentu in ne več cesarju.

Torej, kot rečeno, podobno je, da stopa etipska vojska odločno po poti, ki si jo je bila začrtala. To je bilo razvidno tudi pred par dnevi, ko je bila na ulicah, potem ko je bila sproščena ostavitev vrhovnega poveljnika cesarjeve garde, organizirana impozantna vojaška parada. Bil je to veličasten mimohod, ob grmenju tankov in oklepnih vozil, kjer so sodelovali vsi rodovi vojske, tudi cesarska garda, na nebu Adis Abebe pa so se v zaporednih valovih prikazovale eskadrilje bojnih letal.

Po tej «paradi solidarnosti», kot jo je imenoval etipski radio, so se vojski umaknili v kasarne, vendar so s to demonstracijo dali vedeti, da bodo odločno hodili naprej in da v tem trenutku popolnoma kontrolirajo situacijo v deželi.

Med nemško oktobrsko ofenzivo 1943 vsi ni bila prizadeta. Sredi oktobra se je pod poveljstvom Strečka Vičiča ustorila v Skadanski gori četa Istrske odreda, iz katere se je med 15. in 20. novembrom 1943 razvil 2. bataljon, ki sta mu poveljevala komandant Stane Truden in komisar Mirko Remec. Taborišča si je uredil v Jelenjih stajah in v Zbirkah blizu Malih vrh. Vasčani so bataljon oskrbovali s hrano in vodo pa tudi z opremo. Enako so skrbeli tudi za 1.

VASICA, KI SI JE ZASLUŽILA NAŠO TRAJNO HVALEŽNOST

Skadanaščina v davni preteklosti med osvobodilnim bojem in danes

Zanesljivo je stala že v 16. stoletju - Ustanovila sta jo ubežnika pred Turki, Hrvatini in Gerdejevič - Malo je vasi s tolikšnimi zaslugami med NOB, kot jih ima Skadanaščina

Skadanaščina je prijazna vasica v Matarskem podolju pod Slavnikom, oddaljena le 3 km jugozahodno od ceste Reka - Trst. Odi-grala je zelo pomembno vlogo med NOB na tem področju. V tem pogledu se na tem delu Primorske lahko z njo merijo le še Juršče. Ne sodi med najstarejša slovenska naselja, kot bližnje Gradišče, Gradišča, Slivje idr., ki so nastale že med 7. in 9. stoletjem, zanesljivo pa je že stala v 16. stoletju. Vaško izročilo, ki sicer ni najzanesljivejši dokaz, pravi, da sta vasi ustanovila hrvaška ubežnika pred Turki, Hrvatini in Gerdejevič. Na begu proti zahodu sta se s čredo ovac ustavila v zavetnih legi za hrbečkom Rožec, kjer je zdaj cerkva sv. Roka z letnico 1695.

Skadanci so se v preteklosti preživljali predvsem z rejjo govedin in drobnice na južovzhodnih pobočjih Slavnika. V Trstu so prodajali sir, maslo, živino in volno, kasneje tudi drva za kurjavo iz obsebnih bukovih in gabrovih gozdov.

V napornem delu, pogostem pomankanju in premagovanju težav je potekalo od roda do roda skromno kmečko življenje, ki ga je italijanska okupacija še poslabšala. Navzlic slabi prometni povezavnosti z večimi središči so bili vaščani zavedni Slovenci, zato jih ni bilo težko pridobiti za delo med NOB, ko so jih, kot se spominja Franc Poles, v začetku avgusta 1942 prvič obiskali organizatorji OF Branko in Peter ter nekaj tujecne tudi vojo. Že po 14 dneh so ustanovili 5-članski terenski odbor OF in organizirali za delo vse vaške družine. Tajnik odbora je bil Franc Poles, blaginik Rudi Gerdejevič, člani pa Kristina in Anton Gerdejevič ter Jože Škerjanec. Odtlej so vsi vaščani enotno in neprekinjeno delali za NOB do konca vojne. 9. maja 1943 so bili trije vaški organizatorji Franc Poles, Kristina in Rudi Gerdejevič sprejeti v KPS ter ustanovljena vaška celica.

Že prej, konec marca 1943, je bila ustanovljena v Svinjski dolini pod Slavnikom kurirska karavala P-2, ki je vzdrževala zveze med Brkini, slovensko in hrvaško Istru. Skadanci so kurirje oskrbovali s hrano in jih obveščali o gibanju sovražnikov. Ob italijanski kapitulaciji 9. septembra 1943 so vsi vaščani prišli za orožje in pomagali razoroževati na cesti Reka-Trst med Obrovom in Markovščin 1. italijansko motorizirano divizijo «Eugenio di Savoia».

Med nemško oktobrsko ofenzivo 1943 vsi ni bila prizadeta. Sredi oktobra se je pod poveljstvom Strečka Vičiča ustorila v Skadanski gori četa Istrske odreda, iz katere se je med 15. in 20. novembrom 1943 razvil 2. bataljon, ki sta mu poveljevala komandant Stane Truden in komisar Mirko Remec. Taborišča si je uredil v Jelenjih stajah in v Zbirkah blizu Malih vrh. Vasčani so bataljon oskrbovali s hrano in vodo pa tudi z opremo. Enako so skrbeli tudi za 1.

Pogled na Mala vrata iz smeri Jelovice

(foto. S. Zupančič)

bataljon, ki je 17. marca 1944 zamenjal drugega in se do konca junija največ zadrževal v taboriščih «Za Grižo», v «Hoslicah», «Skednjinah», «Veliki Dolini» in «Strahovinah».

V vasi je bila javka in skladišče hrane. Ker je bila pomladi 1944 v teku množična mobilizacija novincev v slovenski Istri, so prihajale večkrat tendensko kolone po 50 - 150 novincev. Tudi zanje je bilo treba preiskrbeti hrano in jo odnašati v bližnje gozdove, zbrati obvestila o sovražnih zasledah in patroljah ob cesti Reka - Trst na prehodih v Brkinje, prenašati podveji nujno pošto, potem pa po noči voditi kolone po skritih stezah čez težko prehodno kraško območje.

Glavni delež teh naporov so prevzele nase mladinke 15-članske vaške organizacije in ga opravljale z občudovanjem vredno iznajdljivostjo, pogumom in požrtvovalnostjo. To pa je bil le del njihovih vsakodnevih opravil, drugi, še težji je bil v pranju in šivanju perila za bataljonske borbe v razmerah, ko je celo primanjkovalo mila in vode, obleke pa so bile največkrat zelo umazane.

Toda skadanska mladinska organizacija je brezhibno delovala. Njene članice: Milka, Kristina in Anica Gerdejevič - Kavčeve, Milka in Kristina Poles - Gvardijanovi, Cilka in Zora Škerjanec - Matičnovi, Roza Zadnik - Hrvatino, Angelca, Marija in Olga Gerdejevič - Jermačeve, Marija in Kristina Hrvatini - Jožinova oz. Simonova in še nekaj pravih mladih so se dnevno menjavale pri opravljanju različnih nalog. Vsa-ka je brezhibno opravljala svoje naloge vsak dan v tednu. Orga-

nizacija je prestala vse preizkušnje — in le »krat, 15. junija 1944, je neki pobegli novinec izdal vaščane in pripeljal Nemce v zgodnjih jutranjih urah v vas. Tokrat so Nemci presenetili na seniku pri vasi skupino 4 partizanov. Rešil se je le odredni zdravnik Jože Verlič, padla sta kurir 1. bat. Lojze Logar, minar Anton Cergol iz Beke in še neki partizan, čigar ime ni usotoveljeno.

Nemci pa so v vasi ujeli od-mačina Jožeta Hrvatina., borca 1. bataljona Istrske odreda, ga silili, da jim mora pokazati ba-taljonovo taborišče, on pa jih je zapeljal v neko staro opuščeno, zato so ga pri vasi ubili.

Ubili so tudi vaščana Jožeta Gerdejeviča, ker jih je prosil, naj priznasejo ujetemu Hrvatinu.

Kot borca NOV sta padla še Leopold Poles in Jože Vranjec. Od tedaj so minila skoraj tri desetletja. Mnoge tedanje prizadevne skadanske mladinke so danes že babice, nekateri vaški aktivisti in tudi mladinci so po vojni umrli, toda tedanji borci jih hranimo v spominu še vedno mlade in nasmejane. Tudi ne-umorni vaški organizator France Poles - Gvardijanov, ki praznuje letos 70-letnico, še vedno nasmejan in živahen vzpodbuja vaščane v skrhinih naporih.

Maks Zadnik

S POTI PO BLIŽNJI ISTRI

Po krajih izvirne nedotaknjene lepote

V poletnih dneh je precej tujih in domačih turistov, ki s svojimi avtomobili zapeljejo po makadamski cesti, vijugalki se po gričevnatem delu Momjanskega nad dolino Dragonje na eni in potokoma Filanija in Bažuja na drugi strani. Raje kot da bi vozili v gneči avtomobilov po obmorski cesti Koper - Portorož - Buje, si marsikdo izbere pot čez Kubičev in Gradišče do Topolovca in potem čez Kučibreg in Brdo do Momjana. Nikomur ni žal, da si je bil izbral to pot, čeprav je cesta od Topolovca do Sv. Mavra nad Momjanom precej slaba.

Mimo zelenih pašnikov in gozdov prideš v vas Brdo. Nima kar tako tege imena, je res na hribski cesti, vijugalki se po gričevnatem delu Momjanskega nad dolino Dragonje na eni in potokoma Filanija in Bažuja na drugi strani. Raje kot da bi vozili v gneči avtomobilov po obmorski cesti Koper - Portorož - Buje, si marsikdo izbere pot čez Kubičev in Gradišče do Topolovca in potem čez Kučibreg in Brdo do Momjana. Nikomur ni žal, da si je bil izbral to pot, čeprav je cesta od Topolovca do Sv. Mavra nad Momjanom precej slaba.

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Zanimiva in prijetna srečanja, toda brez trajnih posledic, če ne boste dovolj prepričljivi. Glavobol. BIK (od 21.4. do 20.5.) V srčnih zadevah si boste zaželeli sprememb in novosti, napravili pa boste pravo zmešnjavo. DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Razčistiti boste morali neko družinsko zadevo in premagati ovire. Potrebna bo odkrita beseda. RAK (od 23.6. do 22.7.) Nepričakovan dobiček ali posloven uspeh. V družini bo pa precej nerazpoloženja. LEV (od 23.7. do 22.8.) Izkoristite ves čas, ki ga imate na razpolago. Utrdite si položaj. Ne jemljite čustvenih razpok na lahkno. DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Nakazuje se vam poslovno življenje z velikim dobičkom. V čustvenih zadevah se bodo razmerje popravile. TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Ugodna priložnost za ureditvev

načrtov, ki so vam pri srcu. Večer boste preživel v prijetni družbi. SKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Zelo ugodne razmere za srčne zadeve, ki jih morate izkoristiti, da boste utrdili srčne vezi z osebo, ki vas ima rada. STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Verjetno boste srečali ali spoznali osebo, ki bo pritegnila vašo pozornost. Bodite pa previdni pri izbiri novih znancev. KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Imeli boste polne roke dela in boste morali rešiti nekaj važnih zadev, zaradi česar boste malo nerazgovni. VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Možnost spora z drago osebo zaradi malenkosti. Bodite uvidni, pa se bo vse lepo končalo. RIBI (od 20.2. do 20.3.) Spremenljivo razpoloženje, trenutki sreče in nezadovoljstva v srčnih zadevah. V poslovnem življenju zatišje.

BERITE V ZADNJI ŠTEVILKI TV-15

Str. 1-3 Janko Rudolf govori posebej za TV-15
Str. 5 Silvo Teršek: Ko bo v Brkinih zgrajena cesta (reportaža)
Nemci proti Nemcem (podlistek)
TV-15 tudi v kolportaži

ste in električnega toka, počasi pripravljaja, da bi znova oživel. Od Sv. Mavra je prekrasen razgled na ves bujski okraj, na savudrijski polotok, na Sečovljanske zalivi, na velik del slovenske obale. Kratak premer v Sv. Mavru se bo popotniku izplačal, ker so ljudje zelo prijazni in dobri, vrhu tega je tu doma imenitna domača kapljica.

Lepo se od tu vidi na Momjan. Zanimiva je urbanistična konstrukcija te nekeč velike vasi. Hiše so prilagodile terenu in so razporejene v obliki črke T, del vasi se razteza po hrbtu enega od gričev, drugi del pa pravokotno nanj. Kar je običajno v večini starih vasi sredi naselja, cerkev ali kaštel ali gosposki dvorec, je v Momjanu nekeje na njegovem robu. Pomeni, da je v preteklosti bila zemlja za kmečko prebivalstvo Momjana glavno, vse ostalo je v prostornem oblikovanju bilo podrejeno temu. Za ljudi iz Momjana so bili glavni: vinogradi, oljčni nasadi, vrtni, polja, pašniki. Za poslopja je bil določen prostor na vrh hriba, kjer je bila palat zemlje na kamniti podlagi zelo tanka. Tu je bilo lahko trdno postaviti hišo. Vtem ko je za cerkev in gosposki dvorec, ko grofi niso več prebivali v kaštelu, ostalo le nekaj prostora na enem ali drugem koncu vasi.

Malo za vasio je veliko pokopališče, od tu se cesta strmo spusti v majhno dolino, steče do male vasice Kremnje. Tu se konča cesta čez momjanske gričevje. Po dveh kilometrih in po lepe, široke ceste pride nato popotnik v Buje. Ves čas je vozil po krajih, ki so nedotaknjeni ohranili velik del svoje izvirne lepote.

RADIO VELE VIZIJA

ČETRTEK, 22. AVGUSTA 1974

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL

- 18.15 Program za mladino
- 19.15 Sportni dnevnik Ital. kronike, Danes v parlamentu in Vremenska slika
- 20.00 TV DNEVNIK
- 20.40 «Seguirà una brillantissima farsa» Na programu je farsa, katere protagonist je Ermilio Macario. Ostali igralci: Enzo Ezo, Wilma D'Eusebio, Enzo Giove, Ivana Esbetta, Alberto Macario, Franco Barbero, Angelo Bertolotti. Središče dogajanja je meščanska družina, ki je sestavljena iz žena, lena in razvajena, in njen mož, vojak po poklicu, ki potrpežljivo prenaša svojo soprogo. Nekega jutra, trdno določeno, da bi privoščil vsaj en dan miru, se ne javi v vojski. Toda, namesto da bi to bil dan počitka, se kaj kmalu spremeni v pravi pekel, zahvaljujuč opravilnim in spletkarskim ženskam, ki povzročijo vrsto zapletljivih, vtem ko njegov bratranec pri pečenju piščanca povzroči manjši požar, da morajo celo poklicati gasilce. Na koncu pa prideta dva vojaka, ki odpeljeta moža v zapor, ker se ni javil, kot običajno, v kasarni
- 21.30 Harmonika Glasbeni spored S to oddajo se zaključijo program harmonikarja Peppina Principa, ki ga vodi Lucia Poli, ob sodelovanju Paole Musiani in orkestra pod vodstvom Gornija Kramerja. V oddaji sodeluje kot gostinjski gost Orietta Berti z dvema narodnima motivoma: L'ava fagarina in Addio moretini ti lascio. Lucia Poli pa konča svojo «kratko zgodovino harmonike». Na koncu «banda Kramer» poda še novo verzijo pesmi «Vola colomba»
- 22.00 «Si vendetta» Televizijska nadaljevalanka Bliza se koncu «maševanje» France Valeri nad mladimi in njihovim svetom, iz katerega je Valeri - Nucci izločena, ker ga ne razume, kolikor je tisoč milj oddaljen od njenega načina in gledanja na življenje. Maševanje, ki si ga je bila izmislila za hčerko Barbaro (poskus poroze na visoki meščanski ravni), spodeliti in prizadene Nucci samo. Svet, ki si je želela, da bi vanj stopila njena hčerka, ji povzroči samo silovita razočaranja. Ugotovi, da ga razjedajo stalna nasprotovanja sinov in pa pomanjkanje dialoga z njimi ali pa je, po drugi strani, docela zmeden, formalističen in snobovski, površen. To pa Nucci ne gre, saj je hotela biti sama sebi tako dosledna v iskanju določene popolnosti, da se je celo odrekla možu. Pa vendar bi se kmalu zapletla v mreže maledaga Marca, ki jo hoče oženiti samo zaradi denarja. Reši jo hčerka Barbara s svojim fantom Diegom, ki vse skupaj razkrije in tako dokazuje zlost, ki ji mati ni pripisovala. In to je ta, končno, primorana tudi priznati

DRUGI KANAL

- 16.55 - 18.15 Evropsko prvenstvo v plavanju Prenos z Dunaja
- 20.30 TV DNEVNIK
- 21.00 Igre brez meja Šesto srečanje
- 22.15 Pomorski almanah Treteje nadaljevanje Nikoli ni bilo še toliko jadrnan kot danes, ko gre vse na morje. Zelo so v modi jadrnanje okrog sveta. Takihle jadrnan je udeležilo sedemdeset jadrnic in 177 moških ter žena, ki so vsi skupaj prebili osem mesecev na morju, medtem ko so predjadrni sedemindvajset tisoč milj, preden so zaključili svoje prekrasne pustolovščine. V današnjem Almanahu bomo videli priprave na tako jadrnanje z jadrnico Francoza Tabarjaja, kakor tudi poslovilo potovanje štirijadrnicornika Grace Harrow, ki je l. 1929 opravil zadnje preoceanško potovanje, kakor še marsikaj drugega

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

- 16.55 Evropsko prvenstvo v plavanju Prenos z Dunaja
- 19.05 Obzornik
- 19.20 Svet v vojni, serijski film - Banzat Nepričakovani napad Japoncev na ameriško oporišče Pearl Harbor, ki zelo preseneti Američane, pomeni začetek nove vojne fronte

20.15 Po sledih napredka

- Kot prvi filmski prispevek smo v oddajo uvrstili prikaz letala concordie. Verjetno bo za marsikoga zanimiv prikaz nastajanja tega letala, prav gotovo pa bodo za vsakega gledalca zanimivi atraktivni posnetki te ptice - velikanke v njenem letu. Oddajo bomo zaključili s krajšimi prispevki o novi možnosti reševanja problemov pri gradnji podzemskih konstrukcij, o uporabi odpadnih snovi za živinsko krmo in o možnosti ogrevanja nogometnih igrišč
- 21.00 TV DNEVNIK
- 21.40 Mavrica TV nadaljevalanka
- 22.10 Odisėja miru: Sfinga iz gradu El Prado V tej politični reportaži bo na rešetu vladar Španije, generalis Franco in situacija, ki je bila in je še danes v Španiji
- 22.40 Likovni nokturmo: Jože Spacal
- 22.55 TV DNEVNIK

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

- 16.55 Evropsko prvenstvo v plavanju Prenos z Dunaja
- 21.00 Otrski kotiček - Risanke
- 21.15 TV DNEVNIK
- 21.30 Igre brez meja Srečanje se vrši v Angliji
- 22.50 Likovni nokturmo: Anton Motika

TRST A

- 7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.05 Jutranja glasba; 11.35 Slovenski razgledi: Tolminski u-por v dokumentih goriškega arhiva; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Za mlade poslušalce; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 V ljudskem tonu; 19.10 Svetovni potniki; 19.25 Za namajle: pravljice, pesmi in glasba; 20.00 Sport; 20.35 «Detektivska igra», radijska komedija; 21.35 Skladbe za virtualno Williama Byrda; 21.50 Južnoameriški ritmi.

TRST

- 12.15 Deželne kronike; 15.10 Mali koncert; 15.25 Mladina danes; 16.45 Poletne zgodbe; 19.30 Deželne kronike.

KOPER

- 7.30, 8.30, 12.30, 14.30, 17.30, 18.30, 19.30, 21.30 Poročila; 7.15 Glasba za dobro jutro; 8.00 Jutranja glasba; 9.30 «20.000 lir za vaš program»; 10.45 Glasba in nasveti; 11.15 Miniprogram; 12.00 Glasba po 2 'jah; 15.20 Polke in valčki; 16.00 Popevke; 17.00 Italijanski zbori; 17.40 Pevci '74 glasbe; 18.00 Mladinski klub; 18.40 Zabavna glasba; 18.45 Kablo Pahor: Istrjanki; 19.00 Popevke na tkočnem traku; 19.30 Primorski dnevnik; 19.50 Zabavna glasba; 20.00 Male sklade veliki mojstri; 20.30 Slovenski RL; 21.00 Melodije; 22.15 Glasba v večeru.

NACIONALNI PROGRAM

- 7.00, 8.00, 13.00, 19.00 Poročila; 6.30 Jutranja glasba; 8.30 Jutranje popevke; 9.00 Vi in jaz; 11.00 Puccinjeva Tosca; 11.30 Izbrani spored; 12.10 Četrtri program; 14.40 Radijska nadaljevalanka; 15.00 Za vas mlade; 16.00 Sončnica; 17.05 Simfonična, komorna in operna glasba; 19.20 Pisan spored; 20.00 Jazovski koncert; 22.15 Glasbeno - govorni spored; 22.20 «Andata e ritorno».

Mavhinje: na sliki je moč le slutiti lepi, z drevesi obdani, prostrani vaški trg, s kakršnim se ne morejo ponašati mnoge vasi. V ozadju župna cerkev

CIRIL GALE: OBROČ SMRTI

NEMCI SO NEUSMILJENO TOLKLI Z VSEH STRANI...

27

PLAVANJE

ČETRTI DAN EP NA DUNAJU

Na progi 100 m metuljček R. Matthes za Pyttelom

Včeraj dva svetovna in en evropski rekord - Še dve zlati kolajni za NDR

DUNAJ, 21. — V četrtem dnevu evropskega plavalnega prvenstva sta padla še dva svetovna rekorda, izboljšani pa je bil tudi en evropski rekord. Svetovna rekorda sta dosegli vzhodni Nemki Ulrike Tauber na progi 400 m mešano in njena rojakinja Rosemarie Kother na progi 100 m metuljček. Kotherjeva je postavila rekord v predtekmovaljih. Tudi danes so se najbolje izkazali

prehitela še švedska štafeta. Italija se je uvrstila na dobro šesto mesto in je še enkrat popravila državni rekord, saj je preplavalala progo v času 7'49"91.

Italijansko štafeto so sestavljali: Pangaro, Barelli, Guarducci in Marugo.

Vrstni red

1. Zvezna republika Nemčija 7'39"70 (nov evropski rekord)
2. Sovjetska zveza 7'42"06
3. Švedska 7'43"10
6. Italija 7'49"91

100 m metuljček ženske

Drugi svetovni rekord je postavila v predtekmovalju vzhodna Nemka Rosemarie Kother na progi 100 m metuljček. Kotherjeva je preplavalala progo v 1'02"09. V istem tekmovalju je nastopila tudi Jugoslavanca Eva Majnarić, ki se je uvrstila v svoji skupini na četrto mesto. Dosegla je čas 1'19"29, kar pa ji ni zadostovalo za uvrstitev v finale. Prav tako je že v predtekmovaljih izpadla Italijanka Donatella Talpo, ki je preplavalala progo v 1'06"09 in

KOLAJNE EP		
NDR	8	8
ZRN	3	2
Madžarska	2	0
SZ	1	3
Italija	1	1
Švedska	1	0
VB	0	1
Nizozemska	0	1
Francija	0	0

vzhodnonemski plavalci, ki so osvojili dve zlati in dve srebrni kolajni. Edino v moški štafeti 4x200 m prosto so ostali brez odličja.

400 m mešano ženske

Na tej progi sta bili veliki favoriti svetovna prvakinja Wegnerjeva in Tauberjeva (obe NDR). V finale sta se uvrstili tudi dve Italijanki: Calligaris in Morozzi. Tauberjeva je povedla že od vsega začetka, Wegnerjeva pa ji je bila vedno za petami. Odločilno prednost si je komaj 16-letna Ulrike Tauber priborila v prsemem slogu, kjer je preplavala 100 m v času, ki je bil kar za 8 sekund boljši od časa, ki ga je zabeležila v predtekmovalju. Vzhodna Nemka je obdržala prednost vse do cilja in je zmagala v 4'52"42, kar je tudi nov svetovni rekord. Prejšnji rekord je popravila kar za 5 sekund. Na drugo mesto se je uvrstila Wegnerjeva, razočarala pa je Novella Calligaris, ki se je morala zadovoljiti s četrtem mestom. Morozzi pa je bila zadnja.

V tej disciplini je v predtekmovaljih nastopila tudi Jugoslavanca Jasna Efenić, ki je zasedla s časom 5'34"94 šele 22. mesto.

- Vrstni red
1. Tauber (NDR) 4'52"42 (nov svetovni rekord)
 2. Wegner (NDR) 4'58"78
 3. Richardson (VB) 5'6"71
 4. Calligaris (I.) 5'8"20
 8. Morozzi (I.) 5'15"14

100 m metuljček moški

Tudi v tej disciplini so osvojili vzhodnonemski plavalci prvo in drugo mesto. Vendar je prišlo v tem tekmovalju do presenečenja. Favorit za osvojitve zlate kolajne je bil večkratni svetovni in olimpijski prvak Roland Matthes, ki je dosegel tudi na predtekmovaljih najboljši čas. V finalu je Matthes nekoliko razočaral. V prvih 50 metrih je plaval složno v pajokom Pyttelom, pri obratu pa je bil počasnejši. Pyttel si je tako nabral majhno prednost in jo obdržal vse do konca. Na tretje mesto se je uvrstil zahodni Nemec Meeuw.

- Vrstni red
1. Pyttel (NDR) 55"90
 2. Matthes (NDR) 56"68
 3. Meeuw (ZRN) 57"60

4x200 m prosto moški

V zadnjem tekmovalju na programu so bili zahodnonemski plavalci veliki favoriti. V boj za drugo mesto pa bi morali poseči štafeti Sovjetske zveze in Vzhodne Nemčije. Italijani so se uvrstili v finale, saj so v predtekmovalju postavili s časom 7'55"87 nov državni rekord.

Štafeta ZRN je prešla v vodstvo takoj po startu in je v postavi Steinbach, Lampe, Meeuw in Nocke vodila vse do konca. Zahodnonemski plavalci so plavalci izredno dobro, saj so dosegli tudi nov evropski rekord. V prvih treh predajah so se Sovjeti in vzhodni Nemci ostro borili za osvojitve drugega mesta. V tretji predaji je Matthes priboril štafeti NDR majhno prednost, katera pa zadnji plavalec ni znal obdržati. Sovjeti so tako osvojili srebrno kolajno, Vzhodni Nemci pa se niso uvrstili niti na tretje mesto, saj jih je prav v zadnjih metrih

VATERPOLO

Jugoslovanski vaterpolisti so danes premagali reprezentanco Romunije s 6:5 in so sedaj na lestvici tretji s petimi točkami za Madžarsko in SZ, ki imata po sedem točk. Italijanska vaterpolska vrsta pa je podlegla Madžarom kar z 8:3 in je na lestvici četrta s štirimi točkami.

NOGOMET

V SOBOTO NA PROSEKU

Prijateljska tekma Primorje-Adria

Proseško Primorje bo odigralo v soboto, 24. avgusta, letošnjo prvo prijateljsko tekmo. Nasprotnik ordočmenih bo jugoslovanska enajsterica Adria iz Mirna, ki nastopa v drugi konjski ligi. Srečanje bodo odigrali na proseškem igrišču s pričetkom ob 20.30.

BOKS SP V HAVANI

Evropski boksarji doslej najboljši

Sovjet Karatajev nevaren za Parlova

Tudi v tretjem dnevu prvega svetovnega prvenstva boksarjev - amaterjev ni prišlo do velikih presenečenj. Dvoboje v mušji, lahki in v polteški kategoriji si je ogledalo nad 14.000 gledalcev, ki so do zadnjega kotička napolnili športno dvorano. Med gledalci je bil tudi kubanski predsednik Fidel Castro.

Danes so osvojili levi delež zmag evropski boksarji. Predčasno se je končalo le sedem dvobojev.

Do največjih presenečenj je prišlo v polteški kategoriji. Nigerijec Ikhouria, ki je osvojil v Münchnu bronasto kolajno, je nepričakovano izgubil s k. o. v drugem kolu proti Venecuclzu Sanchezu. Izvedenci pa menijo, da spada tudi Sanchez med favorite te kategorije. Drugo presenečenje je pripravil sovjetski boksar Karatajev. Sovjet je šele po ostem boju odpravil s k. o. v tretjem krogu poprečnega Roleja z Bahamskih otokov. Tudi Karatajev je eden izmed favoritov te kategorije in bo prav gotovo med najnevarnejši nasprotniki Jugoslavana Parlova.

Jugoslavnani se pripravljajo na bodoče nastope. V sredi pozornosti je seveda dvakratni evropski prvak in olimpijski prvak Mate Parlova, ki bo prvič stopil na ring v soboto, je danes temeljito treniral na ringu in ob vreči. Skupno je opravil kar 13 krogov. V soboto bo nastopil tudi drugi jugoslovanski boksar Milič.

PEKING, 21. — Preko 250 kitajskih športnikov je odpotovalo v Teheran, kjer bodo na sporedu 7. azijske igre. To je prvič, da se reprezentanca LR Kitajske udeležuje tega tekmovanja, poleg tega pa je to tudi najštevilnejše zastopstvo, ki je Kitajska kdaj poslala na tuje športnike, ki so odpotovali v Teheran, so pozdravile najvišje partijske in vladne oblasti. Kitajska je dobila dovoljenje za nastop na azijskih igrah lani novembra, ko je Zveza azijskih iger sklenila, da izključi Formozo in da tako možnost Kitajcem, da nastopajo na tem najpomembnejšem azijskem tekmovalju. Nekateri poznavalci menijo, da bi moral to biti prvi korak, da bi Kitajska lahko nastopala na olimpijskih igrah.

Peder Pedersen, danski kolesar, ki je zmagal v hitrostni vožnji profesionalcev, kljub hudemu padcu v finalu. Levo drugouvršeni Nicholson, desno Van Lancker

KOLESTARSTVO

SVETOVNO PRVENSTVO V MONTREALU

ZADNJA KOLAJNA V DIRKALIŠČNIH DISCIPLINAH ZA DANCA PEDERSENA

V ekipni zasledovalni vožnji najhitrejši kolesarji ZRN Švedom zlata kolajna v vožnji na 100 kilometrov

MONTREAL, 21. — Z dodelitvijo zadnjih treh naslovov se je ponovno zaključilo svetovno kolesarsko prvenstvo v dirkališčnih disciplinah. Zadnja zlata odličja so odnesli Nizozemec Ceas Stam in vožnji za motorji, Zahodna Nemčija v ekipni zasledovalni vožnji pri amaterjih ter Danec Pedersen v hitrostni vožnji profesionalcev.

V vožnji za motorji nista imela prvouvrščenca Stam in Belgijec Theo Verschueren prevelikega silam. Na tretje mesto pa se je uvrstil Italijan Attilio Benfatto, ki ni nikdar grozil prvih dveh, saj je zaostal kar za sedem krogov. Tehničnega komisarja italijanskega profesionalne kolesarske reprezentance Messino pa lahko tolaži dejstvo, da so za Benfatto uvrstili nekateri elementi kot Leuwens in Been, dva izmed trenutno najboljših mladih vozačev za motorji.

V ekipni zasledovalni vožnji amaterjev pa je imel lanskoletni prvak, moštvo Zahodne Nemčije, lahko delo pri osvojitvi zlate kolajne. V finalu so Zahodni Nemci s petimi sekundami prednosti premagali četverko Vzhodne Nemčije, ki ni bila sposobna, da bi spravila v zadrego zmagovalca. V boju za tretje mesto pa je reprezentanca Češkoslovaške premagala Sovjetsko zvezo, ki je zaostala kar za 14 sekund.

V zadnji dirkališčni disciplini, v hitrostni vožnji profesionalcev pa so Italijani in Belgijci doživeli popoln polom. Dolgoletni zmagovalci v tej disciplini, so se morali uklopiti dvema novincema in prepustiti mesto najboljšega mladim silam. Finale hitrostne vožnje je dokazal, da sta Italijan Turini in Belgijec Van Lancker (drugi in prvi lani) prestara za to tekmovalje. Zgleda celo, da se bo 32-letni Turini umaknil iz aktivnega športa.

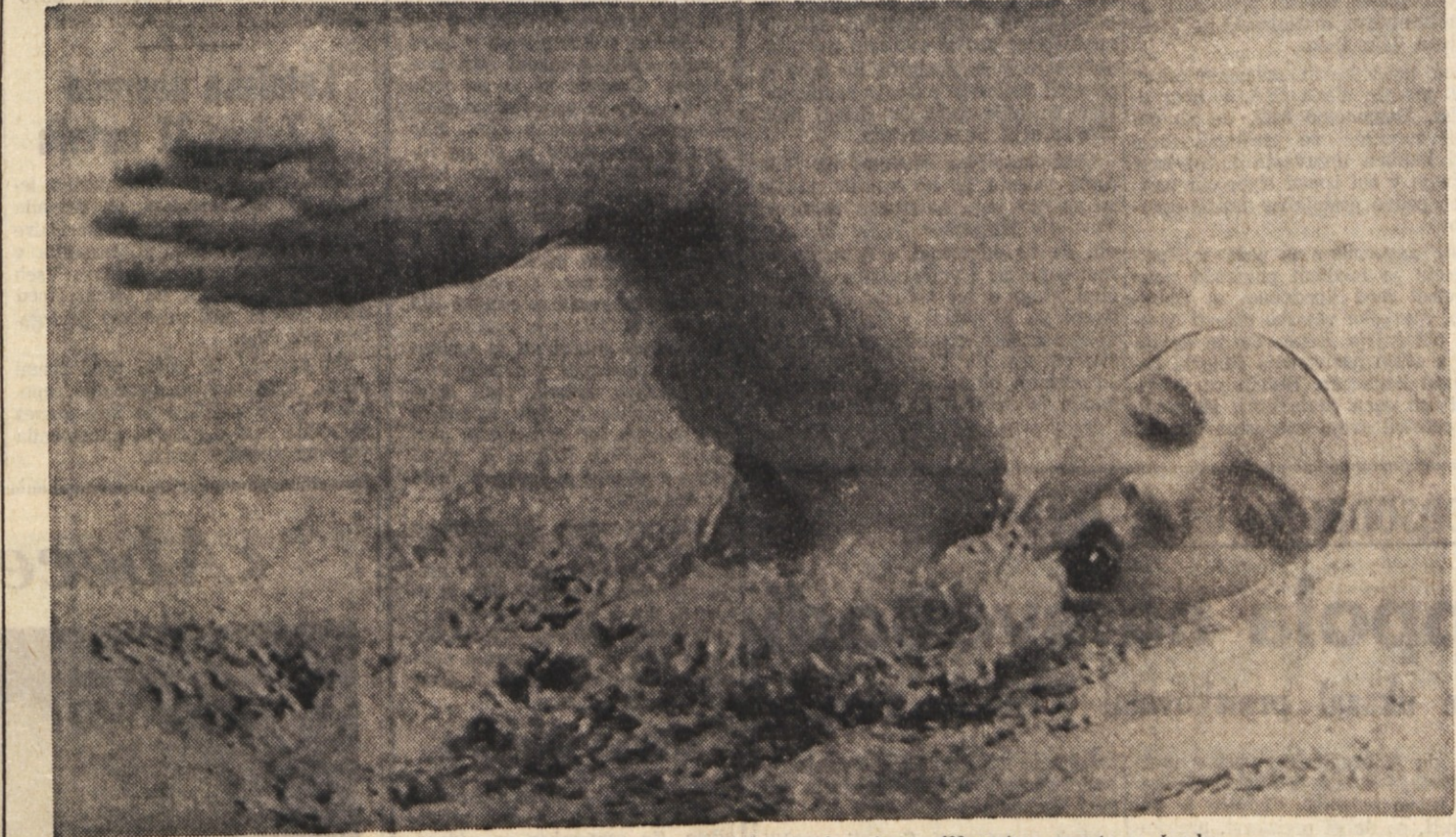
Majico svetovnega prvaka si je zagotovil Danec Pedersen, ki je zmagal proti Avstralcu Nicholsonu šele po dodatni vožnji. Najprej je gladko zmagal avstralski kolesar, v drugi vožnji je prav tako z lahkoto zmagal Pedersen. Odločilna vožnja pa je bila dramatična, saj sta v zadnjih dvesto metrih oba tekmovalca padla in sta

moralo startati zveza. Kljub številnim obiljem je zlata kolajna pripadla Pedersenu. Turini pa se je moral zadovoljiti s četrtem mestom, saj ni imel Van Lancker težav osvojitve bronaste kolajne.

Felice Gimondi je včeraj opravil poskusno vožnjo na progi, kjer se bodo v nedeljo kolesarji potegovali za naslov profesionalnega kolesarskega svetovnega prvaka. Čeprav je zgedalo, da bo po prvih kilometrih dobro vozil, se je moral zaradi bolečin ustaviti, tako da so vsa Defillipisova rožnata predvidenja o skorajšnjem okrevanju svetovnega prvaka padla v vodo. Do nedeljske dirke manjkajo še trije dnevi, kljub temu pa je polozaj za italijanske predstavnike precej

kritičen. Po Gimondijevem forfajtu bi moral biti glavni kandidat italijanske reprezentance za zmago mladi Francesco Moser, ki se nahaja v odlični formi in je v zadnjih časih precej napredoval.

Kolesarska reprezentanca švedske je osvojila zlato kolajno v ekipni vožnji na kronometru na 100 kilometrov dolgi krožni progi v Montrealu. Švedsi so za pot porabili 2'12"22". Na drugo mesto se je uvrstila Sovjetska zveza, tretja je bila Vzhodna Nemčija, medtem ko je italijanska reprezentanca popolnoma razočarala in se uvrstila komaj na dvanajsto mesto, ki ga deli s kolesarji Kube. Poljaki, tanškoletni svetovni prvaki, niso šli preko četrtega mesta.

Vzhodna Nemka Angela Franke, ki je dosegla najboljši čas v plavanju na 400 metrov prosto za ženske

NOGOMET

PROTI PRO GORIZI

Zmaga Ponziane sinoči v Trstu

Strelica za Tržačane sta bila Januzzi in Gerin

Ponziana — Pro Gorizia 2:0 (1:0)

PONZIANA: Magris (Cadel), Cattolar, Cirolo, G. Gerin, Del Piccolo (Kovacic), F. Gerin, Dale Crode, Vidonis, Mossomo, Lenardon (Ravaglio), Januzzi.

PRO GORIZIA: Siricano (Fantini), Clemente, Gherni, Zoratti, Furlani, Domenghetti (Bianco), Ridolfi (Pussi), Simonetti, Zuttion, (Battistuta), Donda, Omicciolo.

STRELA: v 12. min. F. Gerin (enajstmetrovka), v 87. min. Januzzi.

KOTI: 12:4 za Ponziano.

Ponziana je v prvi prijateljski tekmi pred domačimi navijači premagala enajsterico Pro Gorizije z 2:0. Strelica golov sta bila kapetan tržaške ekipe Fabio Gerin, ki je

zatrešel nasprotnikovo mrežo iz enajstmetrovke in levo krilo Januzzi. Ponziana si je zmago zaslužila, saj je bila vseskozi boljša od Pro Gorizije. Domačini razpolagajo namreč z dobro obrambo, v kateri izstopata krilna branilca Cattolar in Cirolo. Na sredini igrišča se je izkazal mladi Lenardon, ki je ključni igralec Rusove enajsterice. Ko je namreč mladi Lenardon zapustil igrišče, je Ponziana igrala nekoliko bolj neorganizirano. V napadu je dobro igral običajni Januzzi, ki je dosegel lep gol v protinapadu. Omeniti pa moramo še zelo hitro desno krilo Dale Crode.

Pro Gorizije je zaigrala nekoliko meclo. V vsaj tekmi so njeni igralci le dvakrat streljali na vrata domaćinov. Najlepšo igro so prikazali po prvem prejetem голу. Ponziana je pričela zelo hitro. Imela je nekaj zlatih priložnosti in je povela z golom Fabia Gerina iz enajstmetrovke. Po danem голу so Tržačani nekoliko popustili in igra se je odvijala pretežno na sredini igrišča. Isto se je ponovilo tudi v drugem polčasu, dokler ni Januzzi postavil končnega rezultata.

VEŠLANJE

Italijanska veslaška zveza je sporočila imena tekmovalcev, ki bodo nastopili na svetovnem prvenstvu v veslanju, ki bo od 4. do 8. septembra na švicarskem jezeru Rotsee blizu Luzerna. Med izbranimi posadkami je tudi dvojelec brez krmarja tržaških gasilcev, ki ga upravljata Fermo in Ivancih.

Delovanje ZŠSDI

TEČAJ ZA TRENERJE

Združenje slovenskih športnih društev bo priredilo trenerski kolesarski tečaj, ki bo od 26. avgusta do 1. septembra v Ljubljani.

Udeležence tega tečaja obveščamo, da bo zbor za začetek tečaja v ponedeljek, 26. avgusta, ob 18. uri v Ljubljani, Vidovdanska 7.

ATLETIKA

Mednarodni miting v Formil Preko 600 atletov z vsega sveta

FORMIA, 21. — V soboto in v nedeljo bo na stadionu CONI v Formii mednarodni atletski miting, katerega se bo udeležilo preko 600 atletov iz dvajsetih držav. Miting v Formii bo precejšnjega pomena za atletske strokovnjake, saj pade le teden dni pred začetkom evropskega atletskega prvenstva, ki bo septembra v Rimu. Prisotni bodo tudi nekateri tekmovalci svetovnega slovesa, kot American Stones, Francozi Arame, Tracanelli, Philippe, francoska štafeta 4x100 m, Feuerbach, Bolding, Larrieu, Jenkins in drugi.

ZAGREB, 21. — Jugoslovanska prvakinja v peteroboju Djurdjica Fočić bo menda prav pred pričetkom evropskega prvenstva v atletiki, ki bo od prvega septembra dalje v Rimu, ostala brez trenerja. Njen običajni trener je namreč odšel na dopust, prav tako pa je na počitku tudi njen nekdanji trener Lorenzi iz Maribora. Fočićeva se tako zaskrbljeno ozira po novem strokovnjaku, ki ga nikakor ne more najti, in to prav na predvečer EP.

KOLESTARSTVO

ROKYCAMY, 21. — Na mladim mednarodni kolesarski dirki v češkoslovaškem mestu Rokycamy je mladi kranjski kolesar Bojan Ropert, star komaj šestnajst let, zadel odlično tretje mesto. Mladi predstavnik Save je v prvem dnevu, v vožnji na kronometru, zmagal, drugi dan pa se je na cestni dirki uvrstil na peto mesto v skupnici kolesarjev, ki so bili na begu od vsega začetka tekmovalja. V skupni uvrstitvi je bil mladi Kranjčan tretji, na deveto mesto se je uvrstil njegov klubski tovariš Udovič, tretji Kranjčan Trglav pa je bil 55. V ekipni konkurenci pa so trije mladi slovenski kolesarji zasedli tudi tretje mesto, za mladinsko reprezentanco Češkoslovaške in NDR.

SMUČANJE

MILAN, 21. — Italijanska smučarska reprezentanca je pričela s pripravami za prihodnje smučarske nastope. Italijani trenirajo na ledeniku v Cervinii, zveznemu trenerju Cetelliju pa bodo treningi služili za sestavo A in B reprezentance smučarjev. V Cervinii so Plank, Corradi, Stricker, Antoniol, Marconi, Tach, Demetz, Dalmaso, Anzi, G. in C. Besson ter Bieler.

Emil Frelih: V TAJGI SIBIRSKIH BREZ POTOPIS

Bajkalsko morje ne slovi samo kot največje sladkovodno jezero azijske celine, ampak je s svojo največjo globino tisoč šeststo dvajset metrov najgloblje jezero na našem planetu, ki vsebuje eno petino vse sladke vode kar je je na svetu. Vodna površina

Bajkalsko jezero

zavzema enaintrideset tisoč petsto kvadratnih kilometrov. V dolžino meri torej, približno toliko kot od Moskve do Leningrada, to je šesto sedemdeset kilometrov in na najširšem mestu je široko trinsedemdeset kilometrov.

V jezero se razen večjih rek Selenge, Berguzina, Turke, Gornje Angare in drugih manjših, izliva tristo štirideset rek in potokov, iz jezera izteka ena sama, Angara, ki z mogočnim vodovjem zagotavlja pogonsko silo hidrocentralam v Irkutski in Bratski oblasti.

Čeprav je Bajkalsko jezero zelo mrzlo, zmrzne šele konec decembra ali v začetku januarja in ostane takšno do konca maja. Takrat je prekrit z meter do dva in pol metra debelim ledom. Severni del jezera pa je vse leto zamrznjen, ko je na južnem koncu že poletje. Svojevrsna posebnost je, da na kraju, kjer odteka Angara, ne zamrzeta niti jezero niti reka. V tem tudi tihi vrednost Angare, ki s hitrim tokom in z ogromno količino vode nosi v sebi izredno potencialno hidroenergetsko silo v vseh letnih časih.

V sončnem vremenu je tamnomodra in zelena jezerska gladina mirna. Voda vsebuje malo mineralnih primesi, zato je kristalno čista in prozorna, da vidiš lahko dno tudi do štirideset metrov globoko. Pri prvih zimskih vetrovih, preden zamrzne, se rado pokaže tudi v drugačni luči, zlasti kadar se z bajkalskimi vodnimi strujami srečajo klimatski vplivi vzhodne Sibirije, Mongolije in monsuna s Tihega oceana. Takrat pridivja čeznj vzhodni vihar »burguzin« ali zaplaha s severa strupena burja »sarna«. In če se jima pridruži še »angara« in drugi vetrovi, razburkajo gladino, da se grozode dvignejo valovi tudi po več metrov visoko. Takrat butajo in rušijo z njih ogromne skale. Razdiralna moč valov je tolikšna, da so vrgli nekoč na obalo celo velik ledotomilec.

Skrivnostni Bajkal ali sveto morje, kot so ga imenovali nekdanji sibirski izgnanci in ga še danes tako imenujejo mnogi

Domačija ob Bajkalu

mongolski Burjati, skriva v sebi še polno fizikalnih in bioloških čudi, s katerimi se dnevno ukvarjajo sovjetski in tuji limnologji. V praznem Listveničnem gozdiču mecesnov, deluje za ta, od sveta odmaknjeni kraj, in kar presenetljivo velikih zidanih trinadstropnih stavbah Limnološki inštitut sibirskega oddelka znanstvene akademije, ki se je razvil iz prvotne, leta 1928 ustanovljene opazovalnice. Tu raziskujejo in proučujejo znanstveniki nenavadne naravne pojave, ki so edinstveni na svetu. V muzeju, ki je oddelek limnološkega inštituta je obiskovalcem na vpogled vse bogastvo Bajkalskega jezera. V njem se človek seznanja z mnogimi odkritji o skrivnostnem jezeru, tako z rastlinskimi in živalskimi svetom, kakršnega drugod po svetu ni.

Zanimivi so modeli strukture in posebnih lastnosti jezera. Z njimi je nazorno prikazana oblika površine, podobne polmeseču in strunjanje vode v njenih različnih globinah. Presenetljiva je ugotovitev, da voda nekaj metrov pod gladino obdrži leta in leta isto temperaturo, kar pripisujejo dejstvu, da se vodna gladina v teku leta zniža ali zviša komaj za en meter. V globini dvesto petdeset metrov pa je Bajkalsko jezero sorazmerno toplo tudi pozimi.

Za biologe je Bajkal pravo čudo, saj čuva v svojih globinah skrivnosti, ki jih znanstveniki vseh še niso mogli razvozlati. V jezeru živi tisoč osemito znanih rastlinskih in živalskih vrst, od katerih tri četrtnine živi samo v tej vodi. Vsako leto odkrijejo neutrudni raziskovalci še nove primerke živali in vodnega rastlinstva, mutante, ki se biološko spreminjajo v vedno nove porajajoče se vrste. Jezero je izredno bogato raznovrstnih rib. Največ je znamenitih, postvrnim podobnih omul, ki jih ribiči naenkrat nalove najmanj tisoč, kadar vržejo mrežo v vodo. V velikih množinah žive še lososi, jestri, črni in beli lipani, morske postvi sig in razne vrste rakov. Posebno dragocene so ribe, ki dajejo več kilogramov iker za kavlar, ki jim umetno iztisnejo ikre. Z manjšo operacijo jih zopet žive vrnejo v jezero, medtem ko so bile po starem postopku odvzema iker ribe zapisane smrti. Posebno presenečenje so bajkalski tjulni, kar štirideset tisoč jih je. Še do danes niso ugotovili kako so prišli v to jezero.

V muzeju smo videli razstavljene izjemne primerke tridesetih redkih živalskih vrst, ki žive samo v tem jezeru. Med njimi je kaj nenavadna, deset do dvajset centimetrov dolga riba golomjanka, grda, skrivljena in tako steklena prozorna, da je skoznjo vidno njeno okostje. Čudna je njena sestava. Takoj ko golomjansko potegnemo na suho, povzroči zrak z nje nekakšno kemično reakcijo, da se v nekaj trenutkih razkroji in se razleže v nič.

(Nadaljevanje sledi)

PREISKAVA O ATENTATU NA «ITALICUS»

Danes soočenje Sgroja z odvetnikom Basilejem

Brez rezultata zaslišanje dveh padovskih študentov - Preiskave tudi v naši deželi

RIM, 21. — Francesco Sgrò je še vedno v ospredju, če že ne skoraj edini element, preiskave o pokolu na vlaklu Rim — Brenner («Italicus»). Sodni preiskovalci so sicer, da razčistijo nekaj okoliščin, ki utegnejo boljše začetni oboževanja in prave dimenzije spekulacije z «rdečo sledjo», za katero nosi glavno odgovornost tajnik MSI Almirante.

Sodni preiskovalci v Bologni so namreč sklenili, da soočijo odvetnika Basileja, Sgroja in odvetnikovega namestnika dr. Sebastianellija. Očitno jih zanima, kdo in v kolikšni meri vsak izmed teh laže, če že laže. Edino soočenje in skupno zasliševanje lahko privede do takih protislovij, da bi iz tega nastala jasnejša slika o «informacijah», ki jih je Almirante nudil notranjemu ministru Taviani.

Vest o soočenju med Basilejem in Sgròjem pa pomeni lahko še nekaj: ni izključeno, da bi bolonjski preiskovalci najraje zaslišali samega Almiranteja, a jim to onemogoča njegova parlamentarna imunolita.

Druga zanimiva vest pa je, da sodni preiskovalci ugotavljajo, v nekaterih zaenkrat še neznanih krajih naše dežele, Furlanije — Julijske krajine, kjer je Sgrò služil v vojski, kje in kako se je oboževanje specializiral v vojaških veščinah.

V okviru preiskave o pokolu na vlaklu «Italicus» naj omenimo še, da policija aktivno išče osebo, ki je baje povezana z atentatom: njenega imena niso objavili, pač pa se ve, da gre za človeka, ki je dopolnil svoje študije na fakulteti za sociologijo v Tridentu.

V Bologni so preiskovalci zaslišali tudi dva padovska študenta, a brez rezultatov. Oba sta mlada in sta preživljala počitnice v Lignano. Od tod prva vest, da gre za Videmčana. V resnici Maria Teresa Tramontano in Paolo Benini sploh nista vedela, da jih policija išče. Našli so ju v Lignano in jih s policijskim avtom odpeljali v Bologno. Zaslišana sta bila skupno pod drugo uro, pozneje pa se je izvedelo, da sta si nesrečo nakopala sama na glavo. Svoj čas sta se namreč v nekem lokalu pohvalila, da poznata «atentatorja na vlaku». Res sta pred časom spoznala Nisa Azziya, ki je dalj časa sedel v zaporu zaradi neuspelega atentata na brzec Rim — Genova.

Nadaljuje se, po vsej Italiji, nesmiselna serija lažnih alarmov. Po skrbno pripravljenem načrtu ključno neznani zlikovci telefonske centralne, kvesture, časopise ali železniške postaje in sporočajo, da je na tem ali onem vlaklu bomba. Očitno skušajo razpršiti policijske sile in tako osliniti njihovo varnostno službo.

Približno dve uri je zamudil zaradi takega alarma brzec Neapelj — Rim. Enajst ur zamude pa je imela ladja «Espresso Cagliari», ki vzdržuje zvezo s pristaniščem Eraklion v Grčiji. Prav tako lažna je bila napoved o atentatu na milansko železniško postajo.

Pač pa je sicer preposta in malo učinkovita bomba eksplozivna na rimski postaji Frascati.

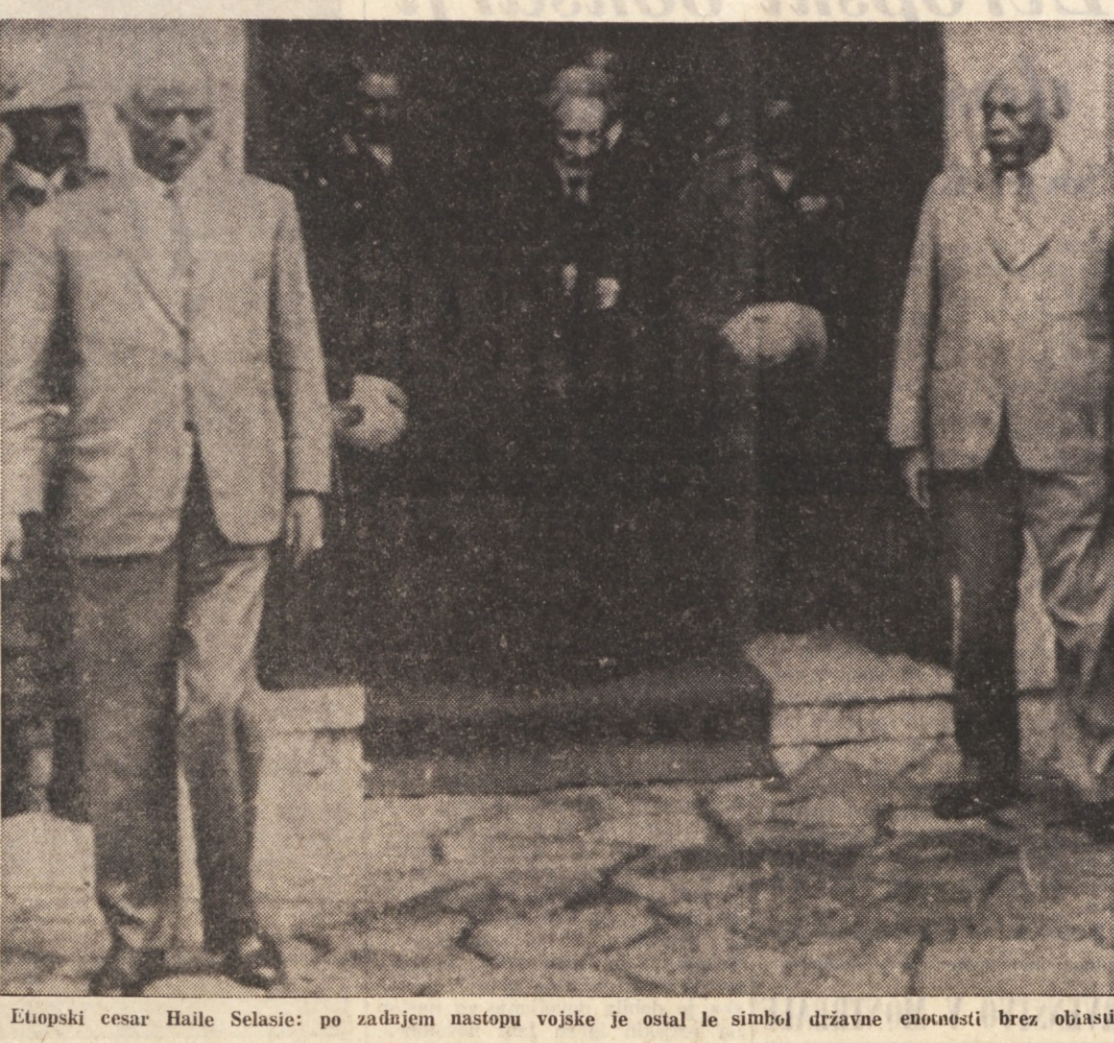
Ubit fincar s strelom v tilnik

TIRRENIA (Pisa), 21. — Neznanci so ubili preteklo noč 33-letnega brigadirja fincarjev Ilaria Testo v nekem gozdičku blizu kraja Calambrone, nedaleč od Tirrenie. Policija pravi, da je bil podčastnik ubit s strelom iz njegove lastne službene pištole. Spočetka so sumili, da gre morda za samomor, toda pozneje so se preiskovalni organi usmerili na tezo zločina.

Brigadir Testa se je ukvarjal s tihotapstvom s cigaretami in mamili. Kaj je delal sinoči zvečer, se ne more točno ugotoviti. Nekaj nakar je izjavil, da ga je videl v

V Neuenkirchenu v zvezni državi Saar zahodne Nemčije, je Oskar Sutter, 33 letni uradnik v trenutku zmedenosti ubil s strelom iz samokresne hečro in drugih pet oseb, nato pa se še sam ustrelil. Ubil je svojo ljubico, neko prico, bivšo ženo, njene starše in še dve drugi osebi ter hečro, končno pa se sebe. Domnevajo, da gre za zapleteno okoliščino, v katerih je glavno vlogo zaigrala nezbrzana strast. (Na sliki agenti pred morilcevo hišo ter prenos ene izmed žrtev)

Etiopski cesar Haile Selassie: po zadnjem nastopu vojske je ostal le simbol državne enotnosti brez oblasti

DR. VRATUŠA NA SVETOVNI KONFERENCI O PREBIVALSTVU

Jugoslavija za reformo svetovnega gospodarstva

Nujna solidarnost ob strogem spoštovanju neodvisnosti in suverenosti

BUKARESTA, 21. — Na svetovni konferenci o prebivalstvu je v glavni razpravi sodeloval tudi vodja jugoslovanske delegacije, podpredsednik zveznega izvršnega sveta dr. Anton Vratuša, ki je na začetku svojega govora izrazil globoko obžalovanje ker začasni revolucionarni vladi Južnega Vietnama in vladi nacionalne enotnosti Kambodže ni bila omogočena udeležba na konferenci. Dr. Vratuša je zatem govoril o zapletenih mednarodnih razmerah v katerih je še vedno navzoča politika sile in napada na integriteto in neodvisnost držav in ugotovil da mednarodni skupnosti doslej ni uspelo ustvariti pogoje za hiter napredek držav v razvoju, da se prepad med razvitimi in nerazvitimi povečuje in da postaja eden od ključnih konfliktov sodobnega sveta. Jugoslavija, je poudaril Vratuša, se zavzema za globoko gospodarsko reformo svetovnega sistema za odstranitev diskriminacije držav v razvoju, za napredno populacijsko politiko, in ugotovil da so tendence, ki ovirajo te napore a da so nekatere države celo odkrito odbile podporo taki akciji. Na kraju svojega govora je dr. Vratuša prikazal poglede Jugoslavije glede populacijske politike. Izrazil je prepričanje, da se vprašanje prebivalstva ne more reševati samo z zmanjšanjem števila ljudi in z nadzorovanjem rojstev. Tudi vprašanje se mora reševati s sploš-

no demokratično politiko vstevši z mednarodno pomočjo, ob spoštovanju ljudskega dostojanstva in nacionalne suverenosti. B. BOZIC

Pred novim valom nasilja v Ulstru?

LONDON, 21. — Britanske oblasti se boje, da bo uspeh bega devetnajstih voditeljev irske republikanske armade povzročila nov val nasilja v Ulstru. Odkar so pobegli voditelji IRA na svobodi je namreč čutili napetost, ki se utegne že v nekaj dneh spremeniti v obnovo boja proti angleški vojaški prisotnosti in protestantskim organizacijam v severnem delu Irske.

Več tisoč irskih policistov sicer išče pobegele člane IRA, a brez uspeha. Domnevajo tudi, da so po mogoče zaporniki že prestopili mejo med irskimi državama in se baje skrivajo v eni izmed obmejnih vasi, ki so prave postojanke irskih upornikov.

Beg zapornikov iz ječe v Portlaoiseju je medtem povzročil novo napetost med Londonom in Dublinom. Angleške vojaške oblasti namreč obtožujejo Irsko, da je dejansko s svojo pasivnostjo podprla dejavnost beguncev. Dublin pa je zaradi teh ocen protestiral, istočasno pa poostiril svoje varnostne ukrepe.

KLJUB OBSODBI NA 6 LET JEČE

Frank Coppola na svobodi

Osvoboditev mafijca je ukazal preiskovalni sodnik iz Firenc

FIRENCE, 21. — Mafijski «boss» Frank Coppola je spet na svobodi, točneje, na časni svobodi. Tako je sklenil preiskovalni sodnik dr. Mirabile iz Firenc, katerega je odvetnik znanega mafijca, ki je obtožen, da je organiziral poskus umora bivšega kvestorja Angela Mangana, javno pohvalil. Coppola je dal zapreti, po daljši preiskavi, preiskovalni sodnik dr. Imposimato sredi junija lani, potem ko se je prepri-

čal, da je mafijski «boss» vpleten v poskus umora bivšega kvestorja Angela Mangana.

Medtem so proti Coppoli sprožili tudi drug proces, zaradi osnovanja nove, še bolj okrutne mafije. Na tem procesu, ki se je zaključil v Palermu, je bil Coppola obsojen na šest let ječe, vendar ne kaže, da bo kazen odsedel, kakor ne kaže, da bi sodnik iz Firenc upošteval to dejstvo.

Frank Coppola je bil, kot znano, vpleten v zagonetno «afero», v kateri so nastopali kot protagonisti bivši kvestor Angelo Mangano, rimski državni pravdnik dr. Carmelo Spagnuolo in nekatere manjše figure, med katerimi sta bila tudi milanska «killerja» Bossi in Boffi. Tudi ta dva sta sedaj z zadovoljstvom sprejela vest o podelitvi časne svobode.

Coppola je pozneje razodel, da je Mangano zahteval 18 milijonov lir in v zameno dal črtati iz magnetofonskih posnetkov nekaterih telefonskih pogovorov imena političnih osebnosti in sodnikov, ki so povezani z mafijo. Res so bili magnetofonski trakovi «cenzurirani» in teh imen, vsaj uradno, nihče ne ve. Dr. Spagnuolo pa naj bi v tem pogledu odigral vlogo «posredovalca» med mafijcem in bivšim kvestorjem Manganom. Dr. Spagnuolo je razodelja zaprtega mafijca takoj demantiral in dal rimskemu tediuku «El Mondo» daljši intervju, v katerem obtožuje policijo sodelovanja z mafijo in drugih prekrškov. Zaradi teh izjav in poznejšega demantija je dr. Spagnuolo bil premeščen iz Rima na kasacijsko sodišče, ki velja za najvišji sodni organ v Italiji.

V ZVEZI Z ARETACIJO NADŠKOFA CAPUCCIA

V Izrael prispela delegacija grško-katoliškega patriarha

Za osvoboditev grško-katoliškega cerkvenega dostojanstvenika se zavzemajo tudi Palestinci

TEL AVIV, 21. — V krizo na Bliznjem vzhodu se je vpletel še en dejavnik, ki grozi, da bo potegnil v vrtnice nasprotij in protislovij z verske ustanove. Konkretno gre za primer grško-katoliškega nadškofa Hilarija Capuccija, ki so ga izraelške oblasti aretirale pod obtožbo, da je prevažal orožje za arabske gerilce iz Libanona v Izrael.

Msgr. Capucci je grško-katoliški nadškof Jeruzalema in področij na zahodnem bregu reke Jordana. Ko so ga aretirali, je trdil, da ni vedel nič o orožju. Pozneje je spremenil to tezo ter priznal, da je orožje res prevažal, toda ni poznal ljudi, katerim bi ga moral izročiti.

Izraelske oblasti so danes sporočile, da je nadškof vodil policiste v neko šolo v Jeruzalemu, kjer je razdeljeval pomoč svojem palestinskih borcev za svobodo. Se prej je povelj policiste v svojo rezidenco, kjer so baje našli še druge količine orožja in materiala.

Grško-katoliška skupnost na Bliznjem vzhodu je že sprožila akcijo za rešitev tega neljubega primera. Patriarh Maksimos V. je že izjavil, da bo odpotoval v Rim, da se tam pogovori z vatikanskimi pristojnimi krogi o tej zadevi. Na drugi strani pa je poslal v Tel Aviv tri visoke dostojanstvenike grško-katoliške cerkve, da bi stopili v stik z izraelskimi oblastmi. Na čelu delegacije je nadškof Paul Askar.

Tudi v krogih palestinskega osvobodilnega gibanja napovedujejo, da bodo poslali delegacijo v Rim, ki bi zahtevala od papeža, da se zavzame za nadškofa Capuccija. Palestinci so že izročili apostolskemu nunciju v Bejrutu msgr. Brunieri osebno poslanico za papeža Pavla VI.

ŽELOČNE KISLINE MOČNEJŠE OD NAJLONA

LIMA, 21. — Hudo smolo je imel 26-letni prekupčevalec z mamili Curtis Melvin Cannes, saj ga je poskus vtihotapljenja v Peru večje količine mamil stal življenje. Cannes, ki je po rodu iz ZDA, se je pripeljal na mednarodno letališče v Limi. Bilo mu je zelo slabo in so ga takoj prepeljali v bolnišnico, toda umrl je že med potjo. Zdravniki so seveda napravili na zahtevo policije obdukcijo ter s presenečenjem ugotovili, da je imel Amerikanec v žlezcju 10 najlonjskih vrečic s skupno 375 gr mamil. Očitno je postal, da je Cannes skušal na ta izvirni način vtihotapiti v državo večjo količino mamil, toda želočne kisline so bile močnejše od najlona ter so razjedle vsaj kako vrečico. Kokain je prišel tako v žlezcju in povzročil hudo zastropitev.

Na potovanju je Cannes spremljal prijatelj James Wolf, ki je prav tako prekupčevalec z mamili. Ko je opazil, da je prijatelju slabo, je jedro pobral z letališča, toda policija ga je kmalu nato našla v nekem hotelu v Limi ter ga aretirala.

LETALSKA NESREČA V ZAIRU: 31 MRTVIH

KINSASA, 21. — Transportno letalo «C-130 Hercules» ki pripada vojaškemu letalstvu republike Zaire je strmoglavilo blizu Kinsanganja v severozahodnem delu države. Vseh 31 oseb, ki so bile na letalu (med njimi sedem mož posadke) je izgubilo življenje.

Do nesreče je prišlo pred tremi dnevi, toda uradna agencija republike Zaire «OZAP» je šele danes sporočila vest o njej, ni pa omenila vzrokov nesreče same.

TELEVIZIJA IN ROJSTVA

LONDON, 21. — Britanskim poročništvom se obeta veliko dela. Za septembar so oddane denarjeve postelje. Med razloge za nenavaden visok prirastek rojstev izvedenci navajajo ukrepe, ki jih je vlada sprejela lani decembra zaradi energetske krize in stavke rudarjev v premogovnikih. Neposredni vzrok pa naj bi tičal v dejstvu, da je televizija nehala oddajati že ob 22. uri. Samo v Yorkshireu ne pričakujejo nadpovprečnega števila rojstev. Pravijo, da Yorkshireci niso navdušeni gledalci televizije.

Angleški študentki žrtvi nasilja

BARI, 21. — Dva mladeniča sta odvela dve 17-letni angleški študentki na samotni kraj, kjer sta ju posilila, grozeč jima z nožem.

Dekleti sta doma iz Portsmoutha ter sta prišli v Italijo kot avtostoparici. Kakih 50 kilometrov pred Barjem sta naletli na nekega mladeniča, ki jima je objubil, da jima bo pomagal priti do Barija.

LETA 1948 JE BIL OBSOJEN NA 21 LET ZAPORA

Ves Livorno zahteva pomilostitev po krivem obtoženega Uga Lazzerija

Lazzeri, tedaj 17-letni aktivist KPI, je bil obtožen umora nekega policista - Ženska, ki ga je «spoznala», se je po 26 letih premislila

LIVORNO, 21. — Celo mesto, od župana do sindikalistov, od navadnih državljanov do mestnega škofa je podpisalo petico predsedniku republike Leoneju, naj pomilosti bivaše 45-letnega Uga Lazzerija, bivšega partizana in aktivista KPI, ki bi moral odsedeti 15 mesecev zapora zaradi stečaja manjšega trgovskega obrata.

Lazzerijeva zgodba je v preprosti, čeprav nesmiselnosti dramatičnosti, bil simbol «hlapca Jerneja» Italije sedemdesetih let, tri desetletja po zmagi oportunistov in obnovljene demokracije, zato jo objavljamo v upanju, da bo medtem iz Kvirinala prišla vest, da je predsednik Leone sprejel prošnjo toskanskega mesta.

Ugo Lazzeri je bil pred 26 leti po krivem obsojen na 21 let zapora, češ da je kriv smrti nekega agenta javne varnosti. Bilo je namreč leta 1948, ko je Italijo pretresel val protestov in manifestacij, potem ko je mladi prenapetec Pallante s strelom hudo ranil tajnika KPI Palmira Togliattija.

Livorno, tradicionalno «rdeče» mesto, se je uprlo. Iz pristanišča in lajdjedelnic so se usuli na ulice delavci, ki so se mestoma spopadli z razborito policijo. Prišlo je tudi do hudih incidentov, med katerimi je bil z nožem ubit policist Lazzi.

Za ta umor so kmalu zatem prišli Lazzerija, ki mu je bilo tedaj sedemnajst let. Obtožen je bil, da je sodeloval pri umoru policista. Proti njemu niso preiskovalci imeli posebnih dokazov, razen zmedenega pričevanja neke argentinske begunke italijanskega porekla, Giulio Geromine Longo. Ženska je namreč izjavila, da je v Lazzeriju spoznala morilca agenta javne varnosti, takoj zatem pa je — po dolgih stihir letih čakanja — prejela potni list in nemudoma odpotovala v Argentino. Tudi procesa se ni udeležila, vendar je njeno pismeno pričevanje zadostovalo: Lazzeri je bil obsojen na 21 let zaporne kazni.

Zaradi mladostnosti so pozneje, v prizivu, sodniki znižali kazen za eno tretjino. Lazzeri, ki je od vsega začetka trdil, da je povsem nedolžen, je najprej obsojen tri leta in pol v ječi, nakar so ga izpustili na časovno svobodo. Od tistega trenutka dalje, tudi po poroki, ni mogel mirovati. Hotel je dokazati svojo nedolžnost, kar mu je uspelo šele po 26 letih peripetij.

Opravil je dela vseh vrst in se podal po svetu v brezupni nadi, da mu bo uspelo stakniti žensko, ki ga je ovdela. Prepotoval je Italijo, Nemčijo in Francijo, od tod je odpotoval v Združene države, kjer je ostal dalj časa. Vrnil se je šele pred kratkim s presneljivo vestjo: našel je žensko, ki ga je pred 26 leti spravila v ječo. Giulia Geromina Longo je medtem s hčerami živela v Chicagu. Tu je pred notarjem in pričami podpisala izjavo, da je leta 1948 obtožila Lazzerija na prigovarjanje komisarja javne varnosti Arcurija, ki je z njo stanoval v nekem predmestnem penzionu. Arcuri naj bi ji tedaj objubil, da bo dobila toliko zaželen potni list. In res ga je dobila.

Lazzeri se je s to izjavo vrnil v Italijo, poln nade, a zaman. Tudi nekdanji komisar, ki je medtem opravil precej poti v svoji karieri, saj je neapeljski namestnik kvestorja, ni odnehal. Najprej je javno izjavil, da ne verjame pismeni izjavi ženske iz Chicaga. Kmalu zatem se je, več ali manj prostovoljno, spet odzvala Giulia Geromina Longo. Sporočila je, da je podpis na izjavi sicer njen, a da se ne spominja dogodkov in niti tega, kar je bilo v izjavi napisanega.

Tako so se sodniki, ki bi morali ugotoviti nedolžnost Uga Lazzerija znašli v precepu: namestnik kvestorja trdi, da je Lazzeri bil kriv umora, ženska iz Chicaga se «previdno» ne spominja več ničesar, Lazzeri pa si je medtem, v odsotnosti nakonal novo obsodo. V času, ko je bil v ZDA, je namreč zanemaril trgovino s šolskimi potrebščinami v Livornu, ki je bila njegova last.

Lazzeri je torej spet pri starem. Sodnikom ne pomaga niti vedeti, kdo je ženska, ki ga je pred 26 leti «spoznala». Giulia Geromina Longo je

25 deklet v finalu v Cervii-Milano Marittima

MILAN, 21. — Danes so imenovani razsodišči za državni finale, ki se ga bodo udeležila dekleta pri tekmovalstvu za naslov «miss sveta», «miss vesolja», «miss Evropa», «miss international» in «miss Young international». Tekmovanje bo v Cervii — Milano Marittima (Ravenna) 24. in 25. avgusta. V razsodišču bodo med drugimi: Giulia Address, Lisa Gastoni, Giuliana Gemma, Sylva Koscina, Oreste Lionello, Alberto Lupo, Marina Malfatti in Moira Orfei. V finalu manifestacije, ki jo prireja avtonomna ustanova za turizem pod pokroviteljstvom tednika «Sogno», bo sodelovalo 25 deklet iz vse Italije.

Še en primer tifusa

BERGAMO, 21. — V Zambli Bassi v dolini Serina so zabeležili nov primer tifusa. Pokrajinski zdravnik je namreč sprejel obvestilo, da je v bolnišnico v Lodiju sprejel Massima Maffierija iz San Giuliana Milanese. Deček je bil na počitnicah v Zambli Bassi proti koncu prejšnjega meseca. Ko se je vrnil domov pred velikim šmaronom, je zbolel. Najprej se je zdravil z antibiotiki in vročina je začasno prenehala, potem pa se je spet pojavila. Zdravniki so napravili potrebne analize, ki so potrdile, da je deček zbolel zaradi tifusa. Deček je potem povedal, da je v Zambli Bassi pil vodo iz potoka. Zdravniki so analizirali vodo, toda ta ni vsebovala nobenega bacila. Zato domnevajo, da je prišlo do onesnaženja nižje in sicer zaradi okvare na kanalizaciji, kar je povzročilo epidemijo tifusa.

V jami pri Palermu: radijski oddajnik in orožje

PALERMO, 21. — Policijski organi so našli v neki jami blizu kraja «Porcaras» pri Bagheri en radijski oddajnik, nekaj desetih dinamičnih nabojev ter eno vojaško puško. Finančni stražniki so uvedli preiskavo, da bi ugotovili istovetnost ljudi, ki so skrili v jami orožje in radijski oddajnik. Ves material je japonske proizvodnje ter v brezhibnem stanju.

«Abecedni atentator»?

so atentatorju naredila ima «abecedni atentator», ker je ta izvajal svoje pobude sledeč črkam besede «aliens». Policija trdi, da ga je zasledila, ko je hotel pustiti v nekem lokalu magnetofonski posnetek svoje izjave. Glas na tem magnetofonskem posnetku je na las podobno tistemu, ki je bil posnet na drugih magnetofonskih trahih, ki jih je policija prejela po prejšnjih atentatih.